החל יום ה וארא תשע״א ככלות השלג הנורא ברחמי ד׳

מסכת מגילה פרק א

הלכה א משנה מגילה נקראת באחד עשר בשנים עשר בשלשה עשר בארבעה עשר בחמשה עשר לא פחות ולא יתר. כרכים המוקפין חומה מימות יהושע בן נון קורין בחמשה עשר כפרים ועיירות גדולות קורין בארבעה עשר אלא שהכפרים מקדימין ליום הכניסה׃

גמרא ר׳ אילא שמעון בר בא בשם ר׳ יוחנן׃ כתיב לקיים את ימי הפרים האלה בזמניהם. מה תלמוד לומר בזמניהם? ר׳ יונה, ר׳ יוסה. ר׳ יונה אמר ליתן להן זמנים אחרים. ר׳ יוסה אומר זמנים שקבעו להם חכמים. ואלו הן׃ י״א וי״ב וי״ג וי״ד וט״ו או אינו אלא י״ו וי״ז? ר׳ אבהו בשם ר׳ לעזר לא יעבר ולא יעבר למעט ב׳ ימים אלו. ר׳ יצחק בר נחמן בשם שמואל לא יעבר ולא יעבר.

או אינו אלא תשיעי ועשירי? שמואל בר נחמן בשם ר׳ יונתן ימים אין כתיב כאן אלא ״כימים״ תן ימים כנגד ימים, אחד עשר ושנים עשר כנגד ארבעה עשר וחמשה עשר, או שנים עשר ושלשה עשר כנגד ארבעה עשר וחמשה עשר? א״ר חלבו יום שלשה עשר יום מלחמה היה, הוא מוכיח על עצמו שאין בו ניחה וכתיב כימים אשר ״נחו״ מעתה אל יקראו בו׃ לפניו ולאחריו קורין ובו אינן קורין׃ !פשיטא דקורין בו׃

או אינו אלא תשיעי ועשירי? כימים ימים שהן סמוכין לימים. ואם ימים שהן סמוכין לימים אינן אלא ששה עשר ושבעה עשר? לית יכיל דא״ר אבהו בשם רבי אלעזר לא יעבר ולא יעבר ר׳ יצחק בר נחמן בשם שמואל לא יעבר ולא יעבר

תני בשם רבי נתן׃ כל החדש כשר לקריאת המגילה מה טעמא׃ (אסתר ט) והחדש אשר נהפך להם מיגון לשמחה וגו׳

א״ר חלבו ובלבד עד חמשה עשר דא״ר אבהו בשם ר׳ לעזר לא יעבור ולא יעבור ר׳ יצחק בר נחמן בשם שמואל לא יעבר ולא יעבר

הדא דאת אמרזמני המשנה לקריאת המגילה, אבל לעשות סעודה אינן עושין אלא בארבעה עשר ובחמשה עשר, ואין מחלקין לעניים אלא בארבעה ועשר ובחמשה עשר, אין עיניהם של עניים תלויות אלא בארבעה עשר ובחמשה עשר.

ויהיו אלו לקריאה ואלו לסעודה?שמא גם סעודה עושין בי״א וכו׳ ר׳ חלבו ר׳ חונה בשם רב: (שם) והימים האלה נזכרים ונעשים נזכרים בקריאה ונעשים בסעודה.וכתיה ימים ״האלה״ דווקא. זאת אומרת שמגילת אסתר ניתנה להידרש. רבי חלבו ר׳ יסא בשם ר׳ לעזר נאמר כאן (שם) דברי שלום ואמת ונאמר להלן (משלי כג) אמת קנה ואל תמכור הרי היא כאמיתה של תורה מה זו צריכה סירטוט אף זו צריכה סירטוט, מה זו ניתנה להידרש אף זו ניתנה להידרש

ר׳ ירמיה בשם ר׳ שמואל בר רב יצחק מגילה שמסר שמואל לדוד ניתנה להידרש. מה טעמא? (דברי הימים א כח) הכל בכתב- זו המסורת, מיד ה׳- זו רוח הקדש, עלי השכיל- מיכן שניתנה להידרש

ר׳ ירמיה בעי ולמה לי נן אמרין ותבנית כל אשר היה ברוח עמו אלמא ב״רוח הקודש״! ומתרץ א״ר מנא מהו ברוח? ברוח פיו:

כרכים המוקפין חומה מימות יהושע בן נון קורין בחמשה עשר. ר׳ סימון בשם רבי יהושע בן לוי חלקו כבוד לארץ ישראל שהיתה חריבה באותן הימיםואים תצריך מוקף חומה בזמן הנס, לא תמצא... ותלו אותה מימות יהושע בן נון.

ויקראו הכלכל ש״מוקף״ עכשיו בחמשה עשר! ר׳ אבהו דרש ישיבה ישיבה. מה ישיבה שנאמר להלן מימות יהושע בן נון, אף ישיבה שנאמר כאן מימות יהושע בן נון. ויקראו הכל כל ש״פרוז״

עכשיו ביי״ד? ר׳ יודה בר פזי דרש פרזי פרזות נאמר כאן (אסתר ט) פרזות ונאמר להלן (דברים ג) לבד מערי הפרזי הרבה מאוד מה פרזי שנאמר להלן מימות יהושע בן נון אף פרזות שנאמר כאן מימות יהושע בן נון

תני כרכין המוקפין מימות יהושע בן נון קורין בחמשה עשר. רבי יהושע ב״ק אומר מימות אחשורוש. א״ל ר׳ יוסי בי ר׳ יהודה וכי מה ענין שושן הבירה לבא לכאן? אם משושן הבירה את למד, מעתה בשושן הבירה יקראו ושאר כל המקומות אל יקראו! אלא (אסתר ט) משפחה ומשפחה מדינה ומדינה עיר ועיר כ הכל תלוי כמות שהיא עכשיו

הא תלתא תניין : תנייא קדמייא סבר מימר, מימות יהושע בן נון. תנייא אחרייא סבר מימר, מימות אחשורוש. תנייא אחרייא סבר מימר עיר מ״מ, נמצאת אומר ריב״ק ור׳ יוסי בי ר׳ יהודה שניהם אמרו דבר א׳דאזלי׳ בתר השתא אלא שזה למד מטעם א׳ וזה למד מטעם א׳

ותני כן הסמוך לכרך והנראה עמו הרי הוא כיוצא בו. ר׳ אייבו בר נגרי בשם ר׳ חייה בר בא כגון הדא חמתה. לא אמר אלא כגון, הא חמתה עצמה מוקפת חומה מימות יהושע בן נון, מן הדא (יהושוע יט) וערי מבצר הצדים צר וחמת רקת וכינרת. הצידים- כפר חיטייא. צר- דסמיכה לה. חמת- חמתה. רקת- טיברייא. כנרת- גינוסר.

התיב רבי לוי והכתיב (יהושע יב) והערבה עד ים כנרת מעתה שני גינוסריות היו? או לא היו אלא שני אבטוניות cities enjoying their own laws כגון בית ירח וצינבריי שהן מגדלות כינרים לפעמים יש עיירות סמוכות זל״ז ממש, ושם אחד להם, אבל יש להם גוף-משפטי שונים.

חרב הכרך ונעשה של עכו״ם, איתא חמי בו אינן קורין ובחוצה לו קורין?!

חזקיה קרי לה בארבעה עשר ובטי"ו בו חשש להיא דתני רשב"י (ויקרא כה) ואיש כי ימכר בית מושב עיר חומה פרט לטיבריא שהים חומה לה. רבי יוחנן קרי לה בכנישתא דכיפרא ואמר הדא היא עיקר טיבריא קדמייתא, ולא חשש להדא דתני רשב"י. קל היקילו בקריאתה דתנינן תמן כל שהוא לפנים מן החומה הרי הוא כבתי ערי חומה חוץ מן השדות ר"מ אומר אף השדות, ותני כן הסמוך לכרך והנראה עמו הרי הוא כיוצא בוalמא הקילו בקריאת המגילה—ליחשב מוקף

א"ר יוחנן מגבית ועד אנטיפרס ששים ריבוא עיירות היו, והקטנה שבהן היתה בית שמש מה כתיב ביה? (שמואל א ו) ויך באנשי בית שמש כי ראו בארון ה' וגו' ואילו מרוח אחת היו. וכדון אין את מבצע לה קניי לא נסבה!?אים אתה "תוקע" בהם קנים, אינו מחזיק א"ר חנינה קפצה לה ארץ ישראל

כל העיירות שמנה יהושע אפי' מאה אינן? רשב"ל אמר מוקפות חומה מנהרק אלו נמנו בספר יהושע ר' יוסי בר חנינה אמר הסמוכות לספרגבול מנה

קרייא מסייע לר' יוסי בן חנינה (יהושע יט:לג) ויהי גבולם מחלף וגו'(שם:ט"ו) קטת ונהלל ושמרון וידאלה ובית לחם. מחלף- חלף. מאילון- איילון. בצעננים- אגנייא דקדש. ואדמי- דמין. הנקב- ציידתה. ויבנאל- כפר ימה. עד לקום- לוקים. וקטת- קטינית. ונהלל- מהלול. ושמרון- סימונייה. וידאלה- חורייה. בית לחם- בית לחם. צרייה

ר' אחא ר' יודה בן לוי ריב"ל בשם ר': לוד וגיא החרשים מוקפות חומה מימות יב"ן. ולמה לא אמרו ואונו?לא מנוהו בכלל ערים המוקפות חומה? בגין דכתיב. והא כתיב לוד ואיתאמרת!! אלא בגין דתנינןערכין9:6 : וגמלה וגדור והדיר ואונו וירושלם וכן כיוצא בהן

והכתיב (דברי הימים א ח) ובני אלפעל עבר ומשעם ושמד הוא בנה את אונו ואת לוד ובנותיהאלמא אונו נבנה אחר יהושע! אמר רבי לעזר בי ר' יוסה בימי פילגש בגבעה חרבה, ועמד אלפעל ובנייה הה"ד (שופטים כ) גם כל הערים הנמצאות שלחו באש ר' חנניה בשם ר' פינחס: לוד ואונו, הן הן גיא החרשים.

ר' חלבו ר' חונה בשם ר' חייה רבה: הכל יוצאין בארבעה עשר שהיא זמן קריאתה לא בא אלא ללמדך שהמצוות=מתנות ומשתה נוהגות באדר שני. רבי יוסי ור' אחא הוון יתיבין, א"ר יוסי לר' אחא לא מסתברא לשעברבדיעבד אבל לבאלכתחילה אין מוקף קורא בי"ד והא תני מקום שנהגו לקרותה ב' ימים קורין אותה שני ימיםאלמא ספק מוקף חייב לקרות שם בט"ו—ולא סגי לכת' לצאת בי"ד א"ל אוף אנא סבר כן. א"ר מנא ויאותשפיר קאמרת אילו מי שקרייה בארבעה עשר וחזר וקרייה בחמשה עשר שמא שומעין לו?! אם אומר את כן שמא נמצאת עוקר זמן כרכים בידיך!

נחמן בריה דר' שמואל בר נחמן (אסתר ח) שמחה וששון- מיכן שהן אסורין בהספד. ומשתה- מיכן שאסורין בתענית. ויום טוב- מיכן שאסורין בעשיית מלאכה. א"ר חלבו זימנין סגין יתבית קומי ר' שמואל בר נחמן ולא שמעית מיניה הדא מילתא! א"ל כל מה דהוה אבא שמיע, את שמיע?!

מילתיה דר' פליגא: דרבי הוה מפרסם עצמו שני ימים בשנה, רוחץ בי"ז בתמוז, ונוטע נטיעות בפורים.אלמא שרי בעשיית מלאכ'

רבי חביבה בשם רבנן דתמן: בכל מקום שכתוב יום טוב אין כתיב וקיבל, בכל מקום שכתוב וקיבל אין כתיב יום טוב. וכאן אין כתיב יום טוב וכתיב וקיבל.

ר' סימון בשם רבי שמואל בר נחמן: משפחה ומשפחה אלו הכפרים, מדינה ומדינה אלו הכרכים, עיר ועיר אלו העיירות.

תני שמואל מפני מה מקדימין ליום הכניסה? כדי שיספקו מים ומזון לאחיהם שבכרכים.ביום י"ד פנויים מקריאה ויכולים למכור מזונות

לבני העיר ר׳ פליפא בר פרוטה אמר קומי רבי יונה לית הדא אמרה שמותר בעשיית מלאכה?! א״ל אין מן הדא לית שמע מינה כלום הרי חולו של מועד הרי הוא אסור בעשיית מלאכה, והם מספקין מזון לאחיהם שבכרכים! ע״כ שאין זו ״מלאכה״! לית לך אלא כהדא דרבי, דרבי הוה מפרסם עצמו שני ימים בשנה רוחץ בי״ז בתמוז, ונוטע נטיעות בפורים

ר׳ יוסטא בי ר׳ שונם בעא קומי ר׳ מנא: ולא עזרא תיקן שיהו קורין בתורה בשני, ובחמישי, ובשבת במנחה. ומרדכי ואסתר מתקינים על מה שעזרא עתיד להתקין? כ בזמן מרדכי עדיין לא נכנסו! א״ל מי שסידר את המשנה סמכה למקרא (אסתר ט) משפחה ומשפחה ומדינה ומדינה ועיר ועיר: אה״ן דבזמן מרדכי עדיין לא קראו בכפרים ביום הכניסה—ואסמכת׳ בעלמא

הלכה ב משנה כיצד? חל להיות בשני, כפרים ועיירות גדולות קורין בו ביום, ומוקפות חומה למחר. חל להיות בשלישי או ברביעי, כפרים מקדימין ליום הכניסה, ועיירות גדולות קורין בו ביום, ומוקפות חומה למחר:

גמרא כל הן דתנינן ״חל להיות״ בארבעה עשר אנן קיימין כל מקום ששנינו ״חל להיות״ היינו ״יום י״ד״ א״ר יוסא מתניתא אמרה כן: מוקפות חומה למחר.

א״ר יוסה לית כאן חל להיות בשני, ולית כאן חל להיות בשבת. חל להיות בשני צומא רבא בחד בשובא, חל להיות בשבת צומא רבא בערובתא: אים פורים בשני—יו״כ שאחריו בראשון וזה א״א. אים י״ד בשבת—יו״כ שלאחריו בע״ש ג״כ א״א.

הלכה ג משנה חל להיות בחמישי, כפרים ועיירות גדולות קורין בו ביום ומוקפות חומה למחר.

חל להיות ע״ש, כפרים מקדימין ליום הכניסה, ועיירות גדולות ומוקפות חומה קורין בו ביום.

חל להיות בשבת, כפרים ועיירות גדולות מקדימין ליום הכניסה, ומוקפות חומה למחר:

גמרא בעון קומי ר' זעירא איתא חמי חל להיות לכרכים בשבת, קורין עיירות וכרכים בערב שבת. חל להיות לעיירות בשבת, ידחו ליום הכניסה ואמאי? לידחו ליום ראשון, ככרכים! אמר רב לא, מפני כבוד כרכים שלא יהו אומרים ראינו כרכים ועיירות קורין כאחת. מעתה לא ידחו ליום הכניסה, שלא יהו אומרין ראינו כפרים ועיירות קורין כא'! מעתה חל להיות בשני חל להיות בחמישי!! הא גם בכה"ג קורין כפרים ועיירות כא'!

חל להיות ט"ו בשבת, אשכח תני כפרים ועיירות וכרכים קורין כאחת יום הכניסה וההן תנייה לא נסב אפיה לבירייה "לא נשא פנים לאיש..." דאית ליה שלא יקדמו כרכים לעיירות. ע"כ מקדימין העיירות ליום הכניסה ודאית ליה כל שהוא נדחה ממקומו ידחה ליום הכניסה.

חל י"ד בשבת רבי אומר כולהם עיירות וכפרים ידחו ליום הכניסה דאית ליה כל שהוא נדחה ממקומו ידחה ליום הכניסה

היך עבדין עובדא? אמר ר' יוסה כמתניתא. בעון קומי רבי זעירה כמה דאת אמר חל להיות לכרכים בשבת, קורין כרכים ועיירות בע"ש, חל להיות לעיירות בשבת יקראו בע"ש! עיירות אלא מתניתא כתרין תנייא: תניי קדמייא סבר מימר כל שהוא נדחה ממקומו ידחה ליום הכניסה. וע"כ חל י"ד בשבת, נדחה ליום הכניסה ותנייא חורנא סבר מימר כל שהוא נדחה ממקומו לא ידחה ליום הכניסה = חל ט"ו בש', נדחה לע"ש.

אמר לון כן אמר רב חד תנייא הוא, מפני מה אמרו חל להיות לכרכים בשבת קורין בע"ש? דא"ר חלבו רב חונה רב בשם ר' חייה רבה הכל יוצאין בי"ד שהוא זמן קריאתה. ודכוותה חל להיות לעיירות בשבת נדחה ליום הכ' דאמר ר' חלבו יום י"ג יום מלחמה היה והוא מוכיח על עצמו שאין בו ניחה ואין לקרות בו

אשכח תניחל י״ד בשבת כפרים קורין בע״ש ועיירות גדולות ידחו ליום הכניסה ומוקפות חומה לאחר השבת היך עבדין עובדא? א״ר יוסה לית איפשר, ואין איפשר כמתניתה

ר׳ בא בשם רב יהודה כל שאמרו ידחה ממקומו ובלבד בעשרה ואנן חמיין רבנן אפי׳ ביחיד. ר׳ אבינא בשם ר׳ אסי כל שאמרו ידחה ליום הכניסה ובלבד בעשרה. ר׳ חנניה אמר איפלגון רב חונה ורב יהודה: ח״א ובלבד בעשרה, וחורנה אמר אפילו ביחידי. מתיב מי״ד ובלבד בעשרה, למי״ד אפי׳ ביחיד, עד שהוא במקומו יקרא.למה לו ״ליכנס״ לעיר—ע״כ למצוא עשרה!

א״ר סלקת מתניתה י״א י״ב וי״ג וי״ד וט״ו:

הלכה ד משנה איזו היא עיר גדולה? כל שיש בה עשרה בטלנין להתפלל בביה״כ פחות מיכן הרי זה כפר. באלו מקרא מגילה אמרו מקדימין ולא מאחרין

אבל זמן עצי כהנים והעם, וט״ב, וחגיגה, והקהל, מאחרין ולא מקדימין.

אע״פ שאמרו מקדימין ולא מאחרין מותרין ביום הכניסה בהספד ובתענית ובמתנות לאביונים.

א״ר יהודה אימתי? מקום שנכנסין בשני ובחמישי אבל מקום שאין נכנסין לא בשני ולא חמישי קורין אותה בזמנה:

גמרא תני עשרה בטילים ממלאכתן לבה״כ. ר׳ יהודה אמר כגון אנו שאין אנו צריכין לתלמודינו כ שמבטלים ת״ת לביה״ן תני כפר שאין בו עשרה תקנתו קלקלתו ונעשה כעיר

באלו אמרו מקדימין ולא מאחרין: קריאת מגילה ותרומת שקלים מקדימין ולא מאחרין.אים ר״ח אדר חל בשבת סעודת ראש חדש וסעודת פורים כשחל י״ד בשב׳ מאחרין ולא מקדימין. ר׳ זעירה בעא קומי ר׳ אבהו ויעשו אותן שבת א״ל (אסתר ט)

לעשות אותם ימי משתה ושמחה את ששמחתו תלויה בב״ד יצא זה ששמחתו תלויה בידי שמים

מגבת פורים לפורים. א״ר לעזר ובלבד שלא ישנה ממנה העני רצועה למנעלו.דווקא לסעודת פורים מותר אין מדקדקין במצות פורים אלא כל מי שהוא פושט את ידו ליטול נותנין לו. אין משנין במעות פורים הא שאר כל המעות משנין?! אלא כל המעות עד שלא ינתנו לגיזברין את רשאי לשנותן משניתנו לגיזברין אין את רשאי לשנותן:

אבל זמן עצי כהנים: מה ראה זמן עצי כהנים והעם להימנות? אלא בשעה שעלו ישראל מן הגולה ולא מצאו עצים בלישכה ועמדו אלו ונתנדבו עצים משל עצמן ומסרום לציבור ונקרבו מהן קרבנות ציבור, והיתנו עמהן הנביאים שביניהן שאפילו לישכה מליאה עצים ועמדו אלו ונתנדבו עצים משל עצמן, שלא יהא קרבן מתקרב אלא משלהן תחילה.

א״ר אחא דר׳ יוסי היא. דר׳ יוסי אמר: אף הרוצה מתנדב שומר חנסשקלים 4:1 ר׳ יוסה בשם ר׳ אילא דברי הכל היא מה פליגין בגופו של קרבן, אבל במכשירי קרבנכגון עצים כל עמא מודיי שהוא משתנה קרבן יחיד מקרבן ציבור

תני האשה שעשה כתונת לבנה צריכה למסור לציבור א״ר אחא דר׳ יוסי היא. דר׳ יוסי אמר אף הרוצה מתנדב שומר חנם. ר׳ יוסה בשם ר׳ אילא דברי הכל היא מה פליגין בגופו של קרבן אבל במכשירי קרבן כל עמא מודיי שהוא משתנה קרבן יחיד מקרבן ציבור

מתניתא פליגא על ר׳ יוסה???דאמר זמן קרבן עצים היא רק בזמן שבה״מ קיים אותן הימיםדכתיב במגילה תענית דלא להתענאה נוהגין בשעת קרבן ושלא בשעת קרבן, רבי יוסי אומר אינן נוהגין אלא בשעת קרבן.בזמן שביה״ק קיים ועוד מן הדא דתני אמר רבי לעזר בי ר׳ צדוק אני הייתי מבני סנאה בן בנימן וחל תשעה באב להיות בשבת

ודחינו אותו למוצאי שבת והיינו מתענין ולא משלימין :אלמא אף שת״ב נוהג=אחר חורבן, יש יו״ט של קרהן עצים

ובתשעה באב: ר׳ ירמיה בשם ר׳ חייה בר בא בדין היה שיהו מתענין בעשירי שבו נשרף. ולמה בתשיעי? שבו התחילה הפורענות. ותני כן בשביעי נכנסו לתוכו, בשמיני היו מקרקרים בו, בט׳ הציתו בו את האור, בעשירי נשרף. רבי יהושע בן לוי ציים תשיעי ועשירי. ר׳ לוי ציים תשיעי ולילי עשירי. ר׳ בא בר זבדא בשם ר׳ חנינה ביקש רבי לעקור תשעה באב ולא הודו לו אמר לו רבי אלעזר עמך הייתי ולא איתאמרת! אלא ביקש ר׳ לעקור תשעה באב שחל להיות בשבת ולא הניחו לו, אמר הואיל ונדחה ידחה, אמרו לו ידחה למחר! וגזה ליה???נצחו אותו

ההוא דתנינן תמן ר׳ יוחנן בן ברוקה אומר על שניהם הוא אומר (בראשית א) ויברך אותם אלהים ויאמר להם אלהים פרו ורבו ר׳ לעזר בשם ר׳ חנינה הלכה כרבי יוחנן בן ברוקה אמר ליה ר׳ בא בר זבדא עמך הייתי ולא איתאמרת! אלא היתה תובעת להינשא הדין עמה וקרא עליהן (קוהלת ד) טובים השנים מן האי׳:

ובחגיגה: כתוב אי׳ אומר (שמות כג) וחג הקציר בכורי מעשיך וכתוב אחד אומר (ויקרא כג) כל מלאכת עבודה לא תעשו א״ר חנינה הא כיצד יתקיימו שני כתובים? בשעה שהוא חל בחול את חוגג ושובת.מביא חגיגה ביו״ט בשעה שהוא חל בשבת למחרבחוה״מ את חוגג וקוצר

א״ר יוסה בי רבי בון ובלבד שיבליע לעיסתהאסור לעשות מלאכה רק הצריך ״לעיסתו״ כהדא דתני להן אינש דיהוי עלוי אעין ובכורין.... האומר הרי עלי עצים למזבח וגזירין למערכה אסור בהספד ובתענית ומלעשות מלאכה בו ביום:

ובהקהל: ר׳ בא בריה דר׳ חייא בר בא אמר מפני התקיעהאים חל מוציו״ט בשבת, א״א לתקוע ר׳ יצחק בי ר׳ חייה אמר מפני הבימה

ויעשו אותה מאתמול? שלא לדחוק את העזרה. א״ר מתניה על שם (דברים טז) לא תטע לך אשרה כל עץ

מתניתא דר׳ מאיר, דא״ר מאיר: ״די לא למיספד״ אסור להתענותמק״ו, ו״די לא להתענות״ מותר בהספד. ו״די לא״ סתם, כדי לא להתענייה

א״ר יונה אילין יומיא די לא להתענאה בהון ומקצתהון די לא למיספד בהון. אמר רשב״ג מה תלמוד לומר בהון בהון ב׳ פעמים? אלא מלמד שלילה מותר והיום אסור. והדא דתני להן אינש דיהוי עלוהי אסר בצלו? !חוץ מאיש אשר נדר עליו תענית בתפילתו—אלמא כל דבר (תענית או אי-תענית) מתחיל מבערב! א״ר יוסי בי רבי בון שהוא צריך להזכיר מבערברק ״הזכרה״ ואתיא כהיא דא״ר זעירה בשם רב חונה אומרולתפילת ״עננו״ כלילי שבת וכיומו

עיין תענית פרק2 להבנת העניין**מתניתא**דמותרין בהספד ותענית **או ביי״א כר׳ יוסי**אבל ביי״ב אסור מפני שהוא ״לפניו״ של י״ג **או ביי״ב כר׳ מאיר**דלית ליה ״שלפניו״

וקשיא על דר׳ יוסי ליתסר גם יום י״א משום ״לפניו״ של י״ב! לא כן תני בתרין עשר ביה יום טיריון! ומתרץא״ר יעקב בר אחא בטל יום טיריון יום שנהרג לולניינוס ופפוס.

בתלת עשר ביה יום ניקנור דלא להתענאה כ״כ במגילת תענית מהו יום ניקנור? שלטון משל מלכות יון היה עובר לאלכסנדריאה וראה את ירושלם וחירף וניאץ וגידף ואמר בשובי בשלום אתוץ את המגדל הזה. ויצא אחד משל חשמוניי והיה הורג בחיילותיו עד שהגיע לקרוכין carriage שלו וכיון שהגיע לקרוכין שלו קטע את ידיו וחתך את ראשו ותחבן בעץ וכתב מלמטן הפה שדיבר באשמה והיד שפשטה בגאוה. ותליין בקונטסpole נגד ירושלם

על דעתיה דרבי יוסי ניחא בא לוסר לפניו. על דעתיה דר׳ מאיר מה בא לוסר? לפניו לית ליה, עצמו אסור מפני י״ד!למה

הוצרכו לאסור יום י״ג: תיפ״ל שהוא ״לפניו״ של י״ד האסורה אף בהספד ואוסרת לפניו אף לר״מ!
להודיעך שאסור בהספד

ואפי׳ על דר״י לית היא מקשייא! לא כן תני בתרין עשר ביה יום טיריון. וא״ר יעקב בר אחא בטל יום שנהרג לולינוס ופפוסוא״כ אין י״ג אוסרת לפניו!

בי״ד ובט״ו פורייא די לא למיספד.

בשית עשר ביה שרון למיבנא שור ירושלם החלו לבנות חומת ירו׳ די לא למיספד. על דעתיה דר״מ ניחא בא לוסר עצמו. על דעתיה דר׳ יוסי מה בא לאסור? עצמו אסור מפני ט״ו! בא להודיעך שהוא אסור בהספד

בשובעת עשר ביה קמון עממיא על פליטא ספרייא במדינת בלקיס ובית זבדין, והוה פרקן.קמו הגויים על פלטת ישראל במדינות...והיה ישועה על דעתיה דר״מ ניחא בא לאסור עצמו על דעתיה דר׳ יוסה מה בא לאסור? א״ר יסה כל אילין מיליא לא מסייען ולא תברן לא על דר״מ ולא על דר׳ יוסי, לא בא אלא למנות ימים שנעשו בהן ניסים לישראל.

תדע לך שהוא כן דתנינן בריש ירחא דניסן איתוקם תמידא די לא למיספד. בלא כך אינו אסור משום ר״ח?!

אבל בשבתות ובימים טובים מתענין לפניהן ולאחריהן. מה ראיתה להקל באלו, ולהחמיר באלו? שאלו דברי תורה ואין דברי תורה צריכין חיזוק, ואלו דברי סופרים ודברי סופרין צריכין חיזוק

הדא דאת אמר עד שלא בטלה מגילת תענית, אבל משבטלה מגילת תענית בטלו כל אלו. ר׳ חנינה ורבי יהושע בן לוי תריהון אמרין בטלה מגילת תענית. ר׳ בא ור׳ סימון אמרי בטלה מגילת תענית. ר׳ יונתן אמר בטלה מגילת תענית. א״ר יוחנן אמש הייתי יושב ושונה מעשה שגזרו תענית בחנוכה

בלוד ואמרו עליו על ר׳ אליעזר שסיפר, ועל ר׳ יהושע שרחץ. אמר להן רבי יהושע: צאו והתענו על מה שהתעניתם! ואת אמר בטלה מגילת תענית?! א״ר בא אע״ג דאת אמר בטלה מגילת תענית, חנוכה ופורים לא בטלו.

מיליהון דרבנן אמרין בטלה מגילת תענית. ר׳ אבון ציים כל ערובת שובאאפי׳ בימים הכתובים במגילה ר׳ יוחנן ציים כל ערובת ריש שתא. ר׳ זעירה צם תלת מאוון דצומין, ואית דאמרין תשע מאוון ולא חש על מגילת תענית. ר׳ יעקב בר אחא מפקד לספרייה, אין אתת איתא מישאלנכון,אים ישאל לכם אשה אימרין לה בכל מתענין חוץ משבתות וימים טובים וראשי חדשים וחולו של מועד וחנוכה ופורים.

{כ״ז נשתרבב ממס׳ תענית פ״ב ושם נפרש שמעון בר בא אמר אתא עובדא קומי ר׳ יוחנן והורי כרבי יוסי והוה ר׳ לעזר מצטער ואמר שבקין סתמא ועבדין כיחידייא אשכח תני לה ר׳ חייה בשם ר״מ כד שמע דתני לה ר׳ חייה בשם ר״מ אמר יאות סבא ידע פירקי גרמיה ר׳ מנא בעא קומי ר׳ יודן לא כן א״ר חזקיה ר׳ אבהו בשם ר׳ לעזר כל מקום ששנה רבי מחלוקת ואח״כ שנה סתם הלכה כסתם א״ל לא ר׳ דילמא חורן מה הן אן דאשכח רבי מחלוקת וחזר ושנה סתם הלכה כסתם אתר דלא אשכח רבי מתני מחלוקת אלא אחרים שנו מחלוקת ורבי שנה סתם לא כל שכן תהא הלכה כסתם אתא ר׳ חזקיה רבי יעקב בר אחא ר׳ שמעון בר אבא בשם ר׳ לעזר ואפי׳ אחרים שנו מחלוקת ורבי שנה סתם הלכה כסתם ולמה הוא מורה ליה כיחידייא ר׳ שמואל בר יונה בשם ר׳ אחא הדא דאת אמר כשאין מחלוקת אצל סתם אבל אם יש מחלוקת אצל סתם לא בדא הלכה כסתם}

ר׳ יודן נשייא שלח לרבי הושעיה רבה חדא עטם וחד לגין דחמר. שלח וא״ל קיימת בנו (אסתר ט) ומתנות לאביונים חזר ושלח ליה חד עיגל וחד גרב דחמר. שלח וא״ל קיימת בנו (שם) ומשלוח מנות איש לרעהו.

תני במקום שנכנסין קורין אותה בי״ד ר׳ יוסה בעי אם במקום שנכנסין אל יקראו אותה כל עיקר׃

הלכה ה משנה קראו את המגילה באדר הראשון ונתעברה השנה קורין אותה באדר השני

אין בין אדר הראשון לאדר שני אלא מקרא מגילה ומתנות לאביונים׃

גמרא מתניתא כשעיברו ואח״כ קראו אותה אבל אם קראו אותה ואח״כ עיברו לא בדאפטורין מלקרות מתניתא לא אמרה כן׃ אלא קראו את המגילה באדר הראשון ונתעברה השנה קורין אותה באדר השני

ר׳ סימון בן ריב״ל כתיב (אסתר ט) לקיים את אגרת הפרים הזאת. מה ת״ל השנית? אלא מיכן שאם קראו אותה באדר הראשון ונתעברה השנה קורין אותה באדר השני.

ר׳ ירמיה בשם רבי שמואל בר רב יצחק מה עשו מרדכי ואסתר? כתבו אגרת ושלחו לרבותינו שכן אמרו להם מקבלין אתם עליכם שני ימים הללו בכל שנה? אמרו להן לא דיינו הצרות הבאות עלינו אלא שאתם רוצין להוסיף עלינו עוד צרתו של המן.שיאמרו, אנו שמחים באידם! חזרו וכתבו להן אגרת שנייה הה״ד לקיים עליהם את אגרת הפרים הזאת השנית

מה היה כתוב בה? אמרו להן אם מדבר זה אתם מתייראים הרי היא כתובה ומעלה בארכיים (אסתר י) הלא הם כתובים על ספר דברי הימים למלכי מדי ופרס

ר׳ שמואל בר נחמן בשם ר׳ יונתן שמונים וחמשה זקנים ומהם שלשים וכמה נביאים היו מצטערין על דבר הזה אמרו כתיב (ויקרא כז) אלה המצות אשר צוה ה׳ את משה אלו המצות שנצטוינו מפי משה וכך אמר לנו משה אין נביא אחר עתיד לחדש לכם דבר מעתה, ומרדכי ואסתר מבקשים לחדש

לנו דבר! לא זזו משם נושאים ונותנין בדבר עד שהאיר הקדוש ברוך הוא את עיניהם ומצאו אותה כתובה בתורה ובנביאים ובכתובים. הדא היא דכתיב (שמות יז) ויאמר ה' אל משה כתוב זאת זכרון בספר. זאת- תורה כמה דתימר (דברים ד) וזאת התורה אשר שם משה לפני בני ישראל. זכרון- אלו הנביאים (מלאכי ג) ויכתב ספר הזכרון לפניו ליראי ה' וגו'. בספר- אלו הכתובים (אסתר ט) ומאמר אסתר קיים את דברי הפורים האלה ונכתב בספר

רב ור' חנינה ור' יונתן ובר קפרא ור' יהושע בן לוי אמרו המגילה הזאת נאמרה למשה מסיני אלא שאין מוקדם ומאוחר בתורה.

ר' יוחנן ורשב"ל ר' יוחנן אמר הנביאים והכתובים עתידין ליבטל וחמשה סיפרי תורה והלכות אינן עתידין ליבטל. מה טעמא (דברים ה) קול גדול ולא יסף. רשב"ל אמר אף מגילת אסתר והלכות אינן עתידין ליבטל נאמר כאן קול גדול ולא יסף ונאמר להלן (אסתר ט) וזכרם לא יסוף מזרעם. הלכות- (חבקוק ג) הליכות עולם לו

ר' לוי בשם רשב"ל: צפה הקב"ה שהמן הרשע עתיד לשקול כספו על ישראל, אמר: מוטב שיקדים כספן של בני לכספו של אותו הרשע, לפיכך מקדימין וקורין בפרשת שקלים.

ר' אבהו בשם ר' לעזר בכל שנה ושנה הקיש שנה שהיא מעוברת לשנה שאינה מעוברת מה שנה שאינה מעוברת אדר סמוך לניסן אף שנה שהיא מעוברת אדר סמוך לניסן. א"ר חלבו כדי לסמוך גאולה לגאולה. ר' לוי בשם רבי חמא בר חנינה אותה השנהשל הנס היתה מעוברת מה טעמה? (אסתר ג) מיום ליום ומחדש לחדש שנים עשר הוא חדש אדר.

אדר הראשון תוספת, אדר השני תוספת? מה ביניהון? ר' שמואל בר רב יצחק אמר שני כבשי עצרת ביניהון,לאוו דווק' רק כל

כבשים בני שנה נולד בחמשה עשר באדר בשנה שאינה מעוברת ונכנס לשנה שהיא מעוברת אין תימר אדר הראשון תוספת, שנה ארוכה היא, אין תימר אדר השני תוספת אין לו אלא עד חמשה עשר באדר הראשון. א״ר אייבי בר נגרי מתניתא אמר כן אדר הראשון תוספת, דתנינן תמן הן העידו שמעברין את השנה כל אדר שהיו אומרים עד הפורים.{הן העידו שמעברים את השנה על תניי.} הדא אמרה אדר הראשון תוספתולא נגמר עדיין השנה אין תימר אדר השני תוספת, לא קיים על שתא, ומעבר לה?! הא אינו עומד בשנה הזו-שכבר נגמרה, ואיך יעברנה?

מר עוקבא אשכח תרין איגרן בהדא כתיב ושפר באפיי ובאפי חבריי מוספה על שתא תלתין יומין. ובחדא כתיב ושפר באפיין ובאפי חברייא מוספה על שתא ירח יומין. מאן דאמר תלתין יומין, אדר הראשון תוספת. ומאן דאמר ירח יומין, אדר השני תוספת.(מקשן ס״ל דלעולם אדר א׳ 30 ואדר ב 29 יום) אין מן הדא לית שמע מינה כלום. דא״ר יעקב בר אחא ור׳ יודן גזורי ר׳ סימון בשם רבי יהושע בן לוי: לעולם שני חדשיםשל אדר מעובריןיש להם 30 יום עיבר את הראשון ולא עיבר את השני מה שעשה עשוי.???חסר לעולם אדר סמוך לניסן חסר

תני רבן שמעון בן גמליאל אומר מצות הנוהגות באדר השני אינן נוהגות באדר הראשון, חוץ מן הספד ומן התענית שהן שוין בזה ובזה. ר׳ בא רב ירמיה בשם רב ר׳ סימון בשם ר׳ יהושע בן לוי הלכה כרשב״ג. ר׳ חונה רבה דציפורין אמר הנהיג ר׳ חנינה דציפורין כהדא דרשב״ג. לא אמר אלא הנהיג, הא להלכה לא???בדיעבד אים קרא הפרשיות, בראשון, יצא אבל לעניין שטרות כותבין אדר הראשוןקורין אותו ״אדר״ ואדר השני. אלא שכותבין אדר השני תינייַן. ר׳ יהודה אומר: אדר השני כותב תי״ו ודייו

תמן תנינן אין בין אדר הראשון לאדר השני אלא קריאת המגילה ומתנות לאביונים. ר׳ סימון בשם ר׳ יהושע בן לוי אף שימוע שקלים וכלאים יש ביניהן.

(ל״ש כאן ר׳ חלבו ורב חונה רב בשם רבי חייה רבה הכל יוצאין בארבעה עשר שהוא זמן קריאתה)

אמר ר׳ יוסה ויאות, כלום אמרו משמעין על השקלים לא כדי שיביאו ישראל שקליהן בעונתן, אם אומר את באדר הראשון עד כדון אית בשתא שיתין יומין! כלום אמרו יוצאין אף על הכלאים לא כדי שיהו הצמחין ניכרין אם אומר את באדר הראשון עד כדון אינון דקיקין!

הלכה ו משנה אין בין י״ט לשבת אלא אוכל נפש בלבד

אין בין שבת ליום הכיפורים אלא שזה זדונו בידי אדם, וזה זדונו בהיכרת:

גמרא תני בשם ר׳ יהודה אף מכשירי אוכל נפש התירו. מה ביניהון? ר׳ חסדי אומר לחדד ראשו של שפוד ביניהון. ר׳ חנינא בריה דר׳ אבהו הוציא אש מהאבנים ביניהון. תני רבי יהודה בר פזי דברזילה הוא הדבר. מהו הוא הדבר? לחדד ראשו של שפוד הוא הדבר, או להוציא אש מן האבנים הוא הדבר? לית לך אלא כהדא אין משחיזין את הסכין אבל משיאה על גב חברתה. א״ר חסדי דר׳ יודא היא. דמר ר׳ יודא בשם שמואל דברי הכל היא כדי להעביר שמנונית שעליה

כל אלו ביום טוב אין צריך לומר בשבת

אילין אינון והא אית לך חורנין! סקילה בשבת אין סקילה ביום טוב. כרת בשבת אין כרת בי״ט. מכות ביום טוב אין מכות בשבת. אין תימר בדברים שיש בהן אוכל נפש אתינן מיתני,לא בא להשמיענו רק ענייני או״ן והא תנינן משחילין פירות דרך ארובה בי״ט אבל לא בשבת. ועוד מן הדא שוחקין עצי בשמים למילה בי״ט אבל לא בשבת. א״ר יוסה והוא שמל. ועוד מן הדא, מודים חכמים לר׳ מאיר בחותמות שבקרקעות, שמפקפקין ומתירין ומפקיעין, אבל לא חותכין. ובשבת,

מפקפקין ומתירין אבל לא מפקיעין ולא חותכין.ושבכלים בשבת מותר ואין צריך לומ' ביום טוב

אין בין שבת ליי"ה אלא שזה זדונו בידי אדם וזה זדונו בהיכרת: הא בתשלומין שניהן שוין לפטור דקלב"מ מתני' דרבי נחונייה בן הקנה דתני ר' נחונייה בן הקנה אומר יום הכיפורים כשבת בתשלומין. ר"ש בן מנסיא אומר מחוייבי כריתות כמחוייבי מיתות ב"ד מה נפק מן ביניהון? ר' אחא בשם ר' אבונא נערה נדה ביניהון. ר' מנא אמר אף אחות אשתו ביניהון.אים משלם קנס על דעתיה דר' נחוניה בן הקנה מה שבת אין לה היתר אחר איסורה אף יי"ה אין לו היתר אחר איסורו ואלו הואיל ויש להן היתר אחר איסורן משלם על דעתיה דר"ש בן מנסיא מה שבת יש בה כרת אף יי"ה יש בה כרת ואלו הואיל ויש בהן כרת אינו משלם

ר' יודה בר פזי אמר מכות וכרת מה אמרינן בה אלו תנייא?אים חיי"כ פוטר ממכות א"ר יוסה צריכה לרבנן. רבי יונה בעי ולמה לא שמע לה מן הדא דתני רשב"י! דתני רשב"י ר' טרפון אומר נאמר כרת בשבת ונאמר כרת בי"ה, מה כרת שנאמר בשבת אין מכות אצל כרת אף כרת שנאמר בי"ה אין מכות אצל כרת

א"ר מנא קומי ר' יוסי מה צריכה ליה כרשב"ל, ברם כר' יוחנן אם מכות אצל מיתה יש לו,בהתרו בו למכות לא כל שכן מכות אצל כרת! דאיתפלגון השוחט אותו ואת בנו לשם עכו"ם, ר' יוחנן אמר אם התרו בו לשם אותו ואת בנו לוקה לשם עכו"ם נסקל. רשב"ל אמר אפי' התרו בו לשם אותו ואת בנו אינו לוקה, מאחר שהתרו בו לשם עכו"ם נסקל. א"ל אפי' כר' יוחנן צריכה ליה, תמן לשני דברים והכא לדבר א'אים יש מכות וכרת באיסור אחת-כגון בא על אחותו והתרו בו, איבעי' לן

על דעתיה דרשב"ל מה בין אילין תניא רנב"ה ורשב"מ לאילין רבנן?דדרשי כדי רשעתו לפטור ממון במי שחייב מכות (עי' ירו' כתובות פ"ג) לאוים לא

כריתות.ומפרש.. רבי יודן אמר הבא על הממזרות אית ביניהון ר' חנינא אמר אף המצית גדישו של חבירו בי"ט ביניהון על דעתון דאילין תנייארנב"ה ורשב"מ הואיל ואין בהן כרת, משלם. על דעתון דאילין רבנן הואיל ויש בהן מכות אינו משלם

מעתה אלו נערות שיש להן קנסוחד מנהון "הבא על הממזרת" לא כרבנן! א"ר מתניה תיפתר דברי הכל בממזר שבא על הממזרת. {ואשת אחיו לא יבמתו היא?ומצווה היא: א"ר מתניה תיפתר שהיו לאחיו בנים,מאשה אחרת ואירס אשה ומת, ובא אחיו ואנסה}

הלכה ז משנה אין בין המודר הנאה מחבירו למודר ממנו מאכל, אלא דריסת הרגל, וכלים שאין עושין בהן אוכל נפש.

אין בין נדרים לנדבות אלא שהנדרים מתו או נגנבו חייבין באחריותן, נדבות מתו או נגנבו אין חייבין באחריותן:

גמרא הא דבר שעושין בו אוכל נפש אסור.אף במודר ממנו "מאכל" לא ממאכל נדר? !ולמה אוסרין "כלים" של או"ן? רשב"ל אמר כיני מתניתא אין בין המודר הנייה מחבירו למודר "הניית מאכל" מחבירו

ותניי דבי רבי כן: המודר הניית מאכל מחבירו לא ישאילנו נפה וכברה ריחים ותנור. תני אבל משאיל הוא לו כוסות וקערות ותמחויין שאינן מהנין את האוכל אבל מכניסין את האוכל. לפסין וקדירות אסור. לטחון ולדרוך אסור. לקצור צריכה, לבצור צריכה.מיבעי לן תני אבל משאילו הוא קורדום הוינן סברין מימר בקרדום של נכוש תיפתר בקורדום של בקוע, ולית שמע מינה כלום

רבי אבונא אמר ר' ירמיה בעי זוסמהa apron whose meshes are wide מכיון שהוא מדחיק ואת חשר ביה קימחאיכולים לנפות ע"י הדחק כמי שהיא נפה?

אי זהו נדר שאמרו? באומר הרי עלי עולה. ואי זו היא נדבה שאמרו? באומר הרי זו עולה. ר' חמא חברין דרבנן בעי, אמר הרי עלי וחזר ואמר הרי זה?

ר' חיננא בעי לא מסתברא דלא,=אלא כזה: אמר הרי זה וחזר ואמר הרי עלי, איסור חמור חל על איסור קל. אין איסור קל חל על איסור חמור:

משנה הלכה ח אין בין זב הרואה שתי ראיות לרואה שלש אלא קרבן

אין בין מצורע מוסגר למצורע מוחלט אלא פריעה ופרימה ותגלחת וצפרים:

גמרא א"ר יודה בר פזי דר' לעזר היא. דרבי לעזר אמר אף בשלישית בודקין אותו מפני הקרבן. ברם כרבנן השנייה מאונס טהור, והשלישית מאונס טמא. א"ר יוסה אין לית היא דרבנן, ולא אוף דר' לעזר לית היא!גם לר"א יש נפק"מ בין ראייה ב לג' דתני א"ר לעזר לא לסותרו אמרתיאף באונס, סותר אלא שלא יביא קרבן. לא אמרתי שאינו זב לסתור זב, הואיל לסתור?? לא אמרתי אלא שלא יביא קרבן. הדא אמרה דברי הכל היא. אין תימר דר' לעזר היא, ניתני השנייה לא בסתירהכ לא מהני "ליטמא" באונס ולא בקרבן, השלישית בסתירהאף באונס ובקרבן??? על דעתיה דר' לעזר ראה שתים בשופי ואחת בקושי סותרת ואינה מביאה קרבן.

א"ר יודן מתניתא בשני בני אדם.ומתורץ כל הקושיות-שבאים לחלק באדם א' בים 2 ל3 ראיות א"ר חנינא מתניתא אמרה כן אין בין מצורע מוסגר למצורע מוחלט אלא פריעה ופרימה ותגלחת וציפרים הדא אמרה בשני בני אדם אנן קיימין. אין תימר באדם אחד ניתני אין בין בהרת גדולהשפשה אחר שבוע לבהרת קטנה!="מוסגר" היך מה דאת אמר תמן בשני בני אדם אנן קיימין והכא בשני בני אדם אנן קיימין!

פרחה בו מתוך הסגראחר שבוע ראשון פרחה בכולו. דקיימ״ל, טהור ר׳ יוחנן אמר טעון ציפרים. ר׳ לעזר אמר אין טעון ציפרים

א״ר בא בר ממל מתניתא מסייעא לר׳ יוחנן: מן הצרוע להביא את שפרחה בכולואחר החלט—ונטהר מחמת זה שיהא טעון צפרים. והלא דין הוא! מה אם מי שטהר ואין סימני מטמאיו עמו, טעון צפרים. מי שטהר וסימני מטמאיו עמו, אינו דין שיהא טעון צפרים!! והלא שעמד בו שני שבועות יוכיח, שטהר, וסימני מטמאיו עמו ואין טעון צפרים, אף אתה אל תתמה על מי שפרחה בכולו שאע״פ שטהר, וסימני מטמאיו עמו ואינו טעון צפרים! ת״ל מן הצרוע להביא את שפרחה בכולו שיהא טעון צפרים. אם אומר את, טהר מתוך הסגר לא יהא טעון צפרים, ויתיביניה לא מוטב להשיב פריחה על פריחות, ולא עמידה על פריחות!הו״לל יוכיח מפריחה מתוך הסגר!

אמר ר׳ חנניה חברון דרבנן מתניתא מסייעא לר״י דכן תניי מתיב לחבריהתנא משיב לחבירו (המשך בריי׳ דלעיל) לא אם אמרת בזה שאינו נזקק לחליטה תאמר בזה שהוא נזקק לחליטה הואיל והוא נזקק להחליט יהא טעון צפרים???אלמא לתנא אחרינא אע״פ ״שאינו נזקק לחליטה״, טעון קרבן אמר ר׳ יעקב בר אחא סופה מסייעא לרבי לעזר הטהר מתוך הסגר פטור מפריעה ומפרימה ומתגלחת ומצפרים כל מה דאנן קיימין הכא בפריחות.

אמר רבי שמואל בר אבודמא מה פליגין? להביא צפרים, אבל להביא קרבן כל עמאריו״ח ור״ל מודיי שאינו מביא קרבן.

דרשות שמוסגר אינו מביא קרבןותני בשביעית יגלח ובשמיני יביא. את שהוא טעון תגלחת מביא קרבן. את שאינו טעון תגלחת אינו מביא קרבן. ר׳ חמא בר עוקבא בשם ר׳ יוסי בר חנינה (ויקרא יג) כל ימי אשר הנגע בו יטמא. את שטומאתו תלויה בנגעו יצא זה שטומאתו תלויה בספירות ימיו. עד כדון פריעה ופרימה, תגלחת וצפרים מניין? ר׳ לעזר דרומיא בשם ר׳ שמי

(ויקרא יד) זאת תהיה תורת המצורע ביום את שהוא מטמא ומיטהר ביום א׳ יצא זה שאינו מיטמא ומיטהר ביום אחד׃

הלכה ט משנה אין בין ספרים לתפילין ומזוזות, אלא שהספרים נכתבין בכל לשון ותפילין ומזוזות אינן נכתבות אלא אשורית. רבן שמעון בן גמליאל אומר אף בספרים לא התירו שיכתבו אלא יונית׃

גמרא כתיב (בראשית יא) ויהי כל הארץ שפה אחת ודברים אחדים. ר׳ לעזר ור׳ יוחנן׃ חד אמר שהיו מדברים בשבעים לשוןכולם מכירים בכל הלשונות וחורנה אמר שהיו מדברין בלשון יחידו של עולם בלשון הקודש

תני בר קפרא (שם ט) יפת אלהים ליפת וישכן באהלי שם שיהו מדברין בלשונו של יפת=יון באוהלו של שם (שם י)

בני יפת גומר ומגוג ומדי ויון ותובל ומשך ותירס. גומר- גרממיה, מגוג- גיתייא, מדי- כשמועה, ויון- אייסוס, תובל- ויתנייה, משך- מסייא, תירס- ר׳ סימון אמר פרס, ורבנן אמרי תרקא. בני גומר אשכנז וריפת ותוגרמה. אסייא והדיית וגרמניקיה. בני יון אלישה ותרשיש כתים ודודנים אלסטרסס אביה ודרדנייה. את הארודי- רודיס את הצמרי- חמץ את החמתי- חמת. עד לשע ר׳ לעזר אמר עד קלרה

ר׳ יודן בר יודן בר שלום אמר׃ מיכן לתרגום״יפת״ בלשון ארמי=ירחיב

א״ר יונתן דבית גוברין ד׳ לשונות נאים שישתמש בהן העולם׃ ואלו הן לעז- לזמר, רומי- לקרב, סורסיי- לאילייאהספד עברי- לדיבור, ויש אומרים אף אשוריא״ב שלנו היא alphabetשל אשוריים לכתב. אשורי יש לו כתב ואין לו לשון, עברי יש לו לשון ואין לו כתב בחרו להם כתב אשורי ולשון עברי. ולמה נקרא שמו אשורי? שהוא מאושר בכתבו. אמר רבי לוי על שם שעלה בידם מאשור.

תני רבי יוסי אומר ראוי היה עזרא שתינתן תורה על ידו אלא שקדמו דור משה אע״פ שלא ניתנה התורה על ידיו אף הוא ניתן כתב ולשון על ידו (עזרא ד) וכתב הנשתוון כתוב ארמית ומתורגם ארמית (דנייאל ה) ולא כהלין כתבא למיקרי מלמד שבו ביום ניתן. ר״נ אומר ברעץכתב שאינו מיושר ניתנה התורה ואתייא כר׳ יוסהדס״ל : בימי עזרא שינו הכתב לאשורית רבי אומר אשורית ניתנה התורה, וכשחטאובעגל נהפך להן לרעץ, וכשזכו בימי עזרא נהפך להן אשורית (זכריה ט) גם היום מגיד משנה אשיב לך (דברים יז). וכתב לו את משנה התורה הזאת על ספר, כתב שהוא עשוי להשתנות.כמ״ד ברעץ ניתנה תני רבי שמעון בן אלעזר אומר משום רבי אלעזר בן פרטא שאמר משום רבי לעזר המודעי כתב אשורי ניתנה התורה, ומה טעמא? (שמות כז) ווי העמודים שיהו ווים של תורה דומים לעמודים. hooksהם כצורת ויו של אשורית. אמר רבי לוי מאן דאמר לרעץ ניתנה התורה ע״ין מעשה ניסיםבכתב זה, ״עין״ הוא triangle מאן דאמר אשורי ניתנה התורה סמ״ך מעשה ניסים.

רבי ירמיה בשם רבי חייה בר בא ורבי סימון תריהון אמרין תורת הראשונים לא היה לא ה״א שלהם???כנראה, סתמו ה״א בזמן ר״י ולא מ״ם שלהן סתום. הא סמ״ך סתום

תני רבן שמעון בן גמליאל אומר אף בספרים לא התירו שיכתבו אלא יונית. בדקו ומצאו שאין התורה יכולה להיתרגם כל צורכה אלא יוונית. בורגני אחד בידאבדה להם רומית מתוך יוונית(תירגמו היוונית לרומית=Latin (ח״ס)

רבי ירמיה בשם רבי חייה בר בא תירגם עקילס הגר התורה לפני רבי אליעזר ולפני רבי יהושע וקילסו אותו אמרו לו (תהילים מה) יפיפית מבני אדם

רבי יודה בר פזי אמר, רבי יהושע בן לוי שאל ולמה לי נן אמרין יש בספרים מה שאין בתפילין ומזוזות, שהספרים נכתבין בשני דפין,columns ותפילין ומזוזות אינן נכתבים אלא

בדף אחד. התיב רבי יצחק בריה דרבי חייה כתובהכך שמו, דרבהחדוש יותר הול״ל! שהספרים נכתבין בשתי עורות, ותפילין ומזוזות אינן נכתבות אלא בעור אחד. אמרון חברייא קומי רבי מנא נאמר דף אחד בשני עורות לית היא דרבה? !האין זה חדוש יותר שתפילין פסולין אפי׳ בדף א׳ בשני עורות?! אמר לון שכן אפילו ספרים אינן נכתבים כן

תולין בספרים אין תולין לא בתפילין ולא במזוזות. ספרים שכתבן כתפילין וכמזוזות???כתיבה גסה אין תולין בהן. תפילין ומזוזות שכתבן כספרים תולין בהן

ר׳ זעירה בשם רבי אימי היה כותב ״אלה עם עם״???איזה צורה של כתיבה בלתי ברור אם היתה הפרשה עשויה כן כשר ואם לאו פסול. ר׳ זעירה בשם ר׳ אימי בר חיננא ככתב ספרים כן כתב תפילין ומזוזות.כתיבה דקה

ר׳ זעירה בשם רב : ניקב נקב ביריכו של ה״א=רגל הימין אם גורדו ונשתייר שם ירך קטנה כשר, ואם לאו פסול. ר׳ זעירה בשם רב חסדא היה הגימ״ל???קו השמאלי-התחתון מכלה את הגויל, אם גורדו ונשתייר שם ירך קטנה כשר ואם לאו פסול. ר׳ זעירה בשם אשייאן בר נידבך : ניקב נקב באמצע בי״תבהחלל אם היה הגויל מקיפו מכל צד כשר ואם לאו פסול.בעי׳ ״מוקף גוילי״ א״ר זעירה אתיא דרב חסדא כרב. ותריהון פליגין על שיטתיה דאשיין בר נדבהדלא בעינן ״מוקף גוילי״

חבריא אמרי אתיא דאשיין בר נדבה כר׳ יוחנן. דתני עירב את האותותאותיות נוגעות זב״ז אית תניי תני כשר. אית תניי תני פסול. ר׳ אדא בר שמעון בשם ר׳ יוחנן מ״ד כשר מלמטן, מ״ד פסול מלמעלאים נתחברו שתי אותיות מלמעלן גרע דמיחזי כאות אחר כגון ארצנו תפארתנו״ו מיחזי כמ״ם פתוחה ארצך צריכה, תפארתך צריכה.אים פוסלים כשנתחבר למעל׳

ר׳ אדא בי רבי שמעון בשם ר׳ יוחנן לא יעמוד אדם ויתפלל במקום גבוה. מ״ט? א״ר בא בשם ר׳ פפא (תהלים קל) ממעמקים קראתיך ה׳.

ר׳ אדא בר שמעון בשם ר׳ יוחנן: לא יעמוד אדם ויתפלל וצריך לנקביו מ״ט? (עמוס ד) הכון לקראת אלהיך ישראל א״ר סימון התכוון לקראת אלהיך ישראל. א״ר אלכסנדרי (קהלת ד) שמור רגלך כאשר תלך אל בית האלהים שמור עצמך מן הטיפים היוצאין מבין רגליך. הדא דאת אמר בדקים אבל בגסים אם יכול לסבול יסבול. ר׳ יעקב בר אביה בשם ר׳ אחא שמור רגלך כאשר תלך אל בית האלהים שמור עצמך כשתהא נקרא אל בית האלהים שתהא טהור ונקי. א״ר בא (משלי ה) יהי מקורך ברוך יהי מקראך לקבר ברוך. א״ר ברכיה (קוהלת ג) עת ללדת ועת למות אשרי אדם ששעת מיתתו כשעת לידתו מה שעת לידתו נקי אף בשעת מיתתו יהא נקי

ר׳ בא בשם ר׳ יהודה היה עשוי כחצי חליטהnecklace רוחב השורות פוחתין והולכין שורה העליונה שיש למטה הימינה שתים, צריך שיהא בה ג׳ תיביות. האמצעית שתים. התחתונה אפי׳ על הארץ.״על הארץ״ סוף פרשת והיה

ר׳ זעירה בשם רב חסדא היה עשוי כמין סימפון furcated (like the bronchi) שורה העליונה שיש למטה שתים, צריך ג׳ תיביות. התחתונה שתים. והאמצעית איני יודע.

רבי ירמיה אמר לה ר׳ זעירה בשם רב חסדא. ר׳ יונה ור׳ יוסה תריהון אמרין ר׳ זעירה בשם אשיין בר נדבה. חבריא אמר רבי זעירה בשם רב חננאל: אם היתה הדיו יוצאה מבין הנקבים פסול. כיצד הוא עושה? לוחכה בלשונו והיא עומדת

טעה והשמיט את השם. אית תניי תני תולה את השם. אית תניי תני מוחק את החול וכותב את השם ותולה את החול. ר׳

זעירה רב חננאל בשם רב הלכה כמי שהוא אומר מוחק את החול וכותב את השם ותולה את החול.

ר' זעירה רב חננאל בשם רב ואם היה כגון אני ה' אלהיכם מותרלתלות תיבות אלו למה מפני שהן שלש תיבות? או מפני שיש בו חול? נפק מן ביניהון אל אלהים ה' אין תימר מפני שהן שלש תיבות הרי הן שלש תיבות. אין תימר מפני שיש בו חול הרי אין בו חול. להי צריכה, בהי צריכה.אים תולים כיון שיש בהם קצת חול

ר' יושע' בריה דרב חננאל אמר צריך לכתוב ה"א למטה מארכובתו של למ"ד (דברים לב) הלה' תגמלו זאתכדיי שייקרא כשני תיבות (וזה ה"א רבתי) הא לה' תגמלו זאת.

מזוזה אית תניי פתוחה אית תניי תני סתומהפרשת והיה שמואל בר שילת משמיה דרב הלכה כמי שאומר פתוחה שאין זה מקומה. פתוחה מראשית סתימה. פתוחה מסופהסוף שיטה של פרשה שלפניה פתוחה. פתוחה מיכן ומיכן סתומה.

טעה והשמיט פסוק א' אם יש בו שתים שלש שיטין מתקנו וקורא בו ארבע אינו קורא בו. רבי זעירה בשם רב חננאל אף בקרע כךנכנס קרע ארבע שיטין אין קורין בו

תני ספר שיש בו שתים ושלש טעיות בכל דף ודף מתקנו וקורא בו ארבע אינו קורא בו והתני ספר שיש בו שמונים וחמש טעיות כפרשת (במדבר י) ויהי בנסוע הארון מתקנו וקורא בו? א"ר שמי כאן בספר גדולמותר 3 טעיות וכאן בספר קטוןאפילו יש 4 בכל דף שרי, אים אין בו 85

ר' זעירה בשם רב חננאל מצא בו דף אחד שלם מציל את כולו. מהו שלם שאין בו ג' טעיות,כ "נקי לגמרי בעינן" או שלם שאין בו ארבע?

חגרא אחוי דר׳ בא בר בינה יהב אורייתא לרב חננאל וקרא בה א״ל הדא אוריתך צריכה צלו״תפילה״ שיינצל מגניזה... ובסוף מצא בה דף א׳ שלם והציל את כולה. (מה שלם שאין בו טעיות או שלם שאין בו ארבע)

ר׳ זעירה רב חננאל בשם רב תיפורה הלכה למשה מסיני ר׳ ירמיה בשם ר׳ שמואל בר רב יצחק קשרי תפילין הלכה למשה מסיני. ר׳ ירמיה אפסקת רצועתה דתפילתה שאל לר׳ בא בר ממל א״ל וקשרתם אפילו קשירה תמהופסול ר׳ זעירה אפסיק גודא דרצועתא???מעברתא שאל לרב חונה ולרב קטינה ושרון ליה, אפסיק זמן תיניינות ושרון ליה דלא מן אולפן לא שקיבלו כן מרבותיהם

ר׳ בא בריה דר׳ חייה בר בא ר׳ חייה בשם ר׳ יוחנן הלכה זה שהיא תופר צריך שיהא משייר מלמעלן ומלמטן כדי שלא יקרע. ומחי ליה על מוחא אם הלכה למה לא יקרע ואם לא יקרע למה הלכה. הלכה למשה מסיני שיהו כותבין בעורות וכותבין בדיו ומסרגלין בקנה וכורכין בשיער וטולין במטלית ודובקין בדבק ותופרין בגידין וכשהוא תופר יהא תופר כתפר הזה וצריך שיהא משייר בין שיטה לשיטה כמלוא שיטה בין תיבה לתיבה כמלא אות בין אות לאות כל שהוא בין דף לדף מלוא גודל עשה סוף הדף שוה לתחילתו פסול צריך ליתן ריוח בספר מלמעלן שתי אצבעות ומלמטן שלש ר׳ אומר בתורה מלמעלן שלש ומלמטן טפח וצריך שיהא משייר בין ספר לספר כמלא ארבע שיטין ובנביא של י״ב שלש וצריך שיהא גומר באמצע הדף ומתחיל באמצעיתו. ובנביא גומר בסופו ומתחיל בראשו.אף שאינו עושה שום הפסק ובנביא של י״ב אסור.דכולהו כחדא נינהו אין עושין יריעה פחותה מג׳ דפין ולא יותר על שמונה הדא דאת אמר בתחלהשל איזה ספר אבל בסוף אפי׳ כל שהוא ובקלפים לא נתנו חכמים שיעור וצריך שיהא כותב על הגויל במקום השיער. ועל הקלף במקום נחושתו. אם שינה פסל לא יהא כותב חציו על העור וחציו על הקלף אבל כותב הוא חציו על עור בהמה טהורה וחציו על עור חיה טהורה אין כותבין

אלא על עור בהמה טהורה מ״ט? (שמות יג) למען תהיה תורת ה׳ בפיך ממה שאתה נותן בפיך והא תני כותבין ע״ג עור נבילות וטריפות! מינא the "kind" דאת נותן בפיך. ועושין עמוד לספר בסופו, לתורה מיכן ומיכן. לפיכך גולל הספר לתחילתו והתורה לאמצעיתה

ר׳ שמואל ר׳ זעירה בשם רב חייה בר יוסף אפי׳ שתי יריעות ר׳ זעירה שמואל בר שילת בשם כהנה ובלבד מקום התפר

ר׳ אחא בשם ר׳ שמואל בר נחמן ספר שאין עליו מפה הופכו על הכתב כדי שלא יתבזה הכתב

כל האותות הכפולים באל״ף בי״ת כותב הראשונים בתחילת התיבה ובאמצע התיבה ואת האחרונים בסופה ואם שינה פסל משם ר׳ מתיה בן חרש אמרו מנצפ״ך הלכה למשה מסיני מהו מנצפ״ך ר׳ ירמיה בשם ר׳ שמואל רב יצחק מה שהתקינו לך הצופים מאן אינון אילין צופין מעשה ביום סגריר שלא נכנסו חכמים לבית הועד ונכנסו התינוקות אמרין איתון נעביד בית וועדא דלא יבטל אמרין מהו דין דכתיב מ״ם מ״ם נו״ן נו״ן צד״י צד״י פ״ה פ״ה כ״ף כ״ף ממאמר למאמר מנאמן לנאמן מצדיק לצדיק מפה לפה מכף ידו של הקב״ה לכף ידו של משה וסיימון אותן חכמים ועמדו כולן בני אדם גדולים אמרון ר׳ ליעזר ור׳ יהושע הוון מינהון רבי ירמיה בשם ר׳ חייה בר בא ור׳ סימון תריהון אמרין תורת הראשונים לא היה לא ה״א שלהם כנר׳ בזמן ר״ח ״סתמו״ הה״א (כחי״ת) ולא מ״ם שלהם סתום, הא סמ״ך סתום

ר׳ סימון ור׳ שמואל בר נחמן תריהון אמרין אנשי ירושלים היו כותבין ירושלים ירושלימה ולא היו מקפידין ודכותה צפון צפונה תימן תימנה

י״ג דבר שינו חכמים לתלמי המלך כתבו לו (בראשית א) אלהים ברא בראשית (שם) אעשה אדם בצלם ובדמות (שם)

זכר ונקבה בראם (בראשית ב) ויכל בששי וישבות בשביעי (בראשית יא) הבה ארדה (בראשית יח) ותצחק שרה בקרוביה לאמר (בראשית מט) כי באפם הרגו שור וברצונם עקרו אבוס (שמות ד) ויקח משה את אשתו ואת בניו וירכיבם על נושאי בני אדם (שמות יב) ומושב בני ישראל אשר ישבו במצרים ובכל הארצות שלשים שנה וארבע מאות שנה (ויקרא יא) ואת הארנבת את צעירת הרגלים אמו של תלמי המלך ארנתא הוות שמה (במדבר טז) לא חמד אחד מהם נשאתי (דברים ד) אשר חלק ה׳ אלהיך אותם להאיר לכל העמים תחת כל השמים (דברים יז) אשר לא צויתי לאומות לעבדם

כל האותות הכתובים עם השם מלפניו הרי אלו חול ונמחקין כגון לה׳ בה׳ מה׳ כה׳ שה׳ שכן מצאנו בציץ שהוא מובדל ממנו קודם למי״ד מלמטן, והשם מלמעלן. כל האותות הכתובים עם השם מאחוריו הרי אלו קודש ואינן נמחקין כגון אלהינו אלהיכם: אלו שמות שאינן נמחקין הכותב את השם בארבע אותיות ביו״ד ובה״א, באל״ף ובדל״ת, אל אלהים אלהיך אלהי אלהינו אלהיכם שדי צבאות אהיה אשר אהיה. כתב אל״ף דל״ת מד׳, אל״ף ה״א מאהיה, שי״ן דל״ת משדי, צד״י בי״ת מצבאות, הרי אלו נמחקין. ומוחק את טפילותיהם לאלהים מוחק את למי״ד לה׳ מוחק את למי״ד כתב יו״ד ה״א מארבע אותיות אל״ף למי״ד מאלהים אינו נמחק כללו של דבר שכיוצא בו שם מתקיים במקום אחר אינו נמחק תני ר׳ יוסי אומר של בית חגירה כותבנים אומנים היו בירושלם היו מוחקין צבאות שכן הוא שם חול במקום אחר (דברים י) ופקדו שרי צבאות בראש העם. כל השמות הכתובים באבינו באברהם קודש חוץ מאחד שהוא חול (בראשית כ) ויהי כאשר התעו אותי אלהים מבית אבי וי״א אף הוא קודש ואילולי אלהים, כבר התעו אותי. כל השמות הכתובים במיכה אע״פ שהן כתובין ביו״ד ובה״א הרי אלו חול חוץ מאחד שהוא קודש (שופטים יח) כל ימי היות בית האלהים בשילה. כל השמות הכתובים בנבות אע״פ שהן

כתובים באל״ף למי״ד הרי אלו קודש (מלכים א כא) ברך נבות אלהים ומלך. אבל חנון ורחום ארך אפים ורב חסד מלך מלכים מרומם וגדול ונורא ועליון אדיר צדיק ישר חסיד תמים גבור הרי אלו חול.

אלו שמות שאינן נחלקין: עמיאל עמישדי צוריאל צורישדי גמליאל פדהצור פדהאל אינן נחלקין. אלו שמות שהן נחלקין: בית אל, בית און, וחרה אף, וחרה אפי, פוטי פרע, צפנת פענח. ״הללויה״ רב ושמואל חד אמר הללו יה וחורנה אמר הללויה. מי״ד הללו יה נחלק ואינו נמחק. מי״ד הללויה נמחק ואינו נחלק. ולא ידעין מאן אמר דא ומאן אמר דא מן מה דאמר רב שמעית מן חביבי אם יתן לי אדם ספר תילים של ר״מ מוחק אני את כל הללויה שבו שלא נתכוון לקדשואלמא אים נתכון לקדשו, היה קודש הוי דו אמר הללויה.

מיליהון דרבנן פליגין דא״ר סימון בשם ריב״ל בעשרה לשונות של שבח נאמר ספר תילים באישור בניצוח בניגון בשיר במזמור בהשכל ברינה בתודה בתפילה בברכה המאושר שבכולן הללויה שהשם והשבח כלולין בו

רבי זעירה בעא קומי רבי אבהו מה נעני א״ל הכא כפה קומך רבי יונה עני הכן והכן רבי לעזר עני הכין והכין דתני שמע ולא ענה יצא ענה ולא שמע לא יצא רב בשם ר׳ אבא בר חנה ואית דאמרין ר׳ אבא בר חנה בשם רב והוא שענה ראשי פרקים ר׳ זעירה בעי חיילין אינון ראשי פרקים (תהילים קיד) הללויה הללו עבדי ה׳ הללו את שם ה׳

בעון קומי ר׳ חייה בר בא מנין אם שמע ולא ענה, יצא? אמר לון ממה דאנן חמי רבנן רברבייא קיימין בציבורא ואילין אמרין ברוך הבא ואילין אמרין בשם ה׳ ואלו ואלו יוצאין ידי חובתן.

תני רבי הושעיה עונה הוא אדם אמן אע״פ שלא אכל. אינו אומר ״ברוך שאכלנו״ אלא אם כן אכל. תני אין עונין אמן יתומה ולא אמן קטופה. בן עזאי אומר העונה אמן יתומה יהיו בניו יתומים, קטופה תיקטף נשמתו, ארוכה יאריך ימים בטובה. אי זה הוא אמן יתומה? אמר רב חונה ההן דחב למברכה והוא עני ולא ידע מה הוא עני.

תני עכו״ם שבירך את השם עונין אחריו. בשם(אים הזכיר מלת ״שם״ אין עונין אחריו אמן(כי כן דרך הכותים להזכיר מלת ״שם״(קרכ׳)

א״ר תנחומה אם בירכך עכו״ם ענה אחריו אמן. דכתיב (דברים ז) ברוך תהיה מכל העמים. עכו״ם אחד פגע בי רבי ישמעאל ובירכו, א״ל כבר מילתך אמורה!(שגם אתה ברוך! אחד פגע בו וקיללו א״ל כבר מילתך אמורה! אמרין ליה תלמידיו ר׳ היך מה דאמרת להן אמרת להן? אמר לון כתיב (בראשית כז) אורריך ארור ומברכיך ברוך!!

הלכה י משנה אין בין כהן משיח בשמן המשחה למרובה בגדים אלא פר הבא על כל המצות

אין בין כהן ששימש לכהן שעבר אלא פר יוה״כ ועשירית האיפה:

גמרא תני כהן משיח מביא פר, אין המרובה בגדים מביא פר. ודלא כר״מ דר״מ אמר המרובה בגדים מביא פר. מ״ט דר״מ? (ויקרא ד) משיח מה ת״ל כהן לרבות את המרובה בגדים. מה טעמון דרבנן? משיח יכול זה המלך? ת״ל כהן, אי כהן יכול אף מרובה בגדים? ת״ל משיח. או יכול שאני מרבה אף משוח מלחמה? תלמוד לומר משיח, שאין על גביו משיח.

מחלפה שיטתון דרבנן הכא כתיב משיח והכא כתיב (שם) משיח. הכא(בעשירית האיפה אינון אמרין לרבות מרובה בגדים והכא אינון אמרין להוציא את המרובה בגדים!! א״ר אילא כל מדרש ומדרש בעניינו, תמן כל הפרשה אמורה באהרן

לאיזה דבר נאמר כהן? לרבות את המרובה בגדים. ברם הכא אין הפרשה אמורה באהרן.

אילו נאמר כהן ולא נאמר משיח, [הייתי אומר לעולם על העלם דבר מביא פר, ועל שגגת מעשה מביא שעיר. הוי צורך הוא שיאמר משיח]??גמגום (הייתי אומר זה מרובה בגדים) או אילו נאמר משיח ולא נאמר כהן הייתי אומר זה המלך, אין תאמר כבר קדמה פרשת המלך, הייתי אומר על העלם דבר מביא פר ועל שגגת מעשה מביא שעיר. הוי צורך הוא שיאמר משיח וצורך הוא שיאמר כהן

א״ר יוחנן עבר והביא עשירית האיפה שלו כשר: מתקינין לו כהן אחר תחתיו שמא יארע לו פסול. מה מייחדין ליה עימיה? א״ר חגי: משה דינון מייחדין ליה עימיה,נשבע במשה שאין מייחדין! דו קטיל ליה. ״אותו״ אחד מושחין ואין מושחין שנים א״ר יוחנן מפני איבה. עבר זה ושימש זה, הראשון כל מצות כהונה עליו, השני אינו כשר לא לכ״ג ולא לכהן הדיוט. א״ר יוחנן עבר ועבד עבודתו כשירה. עבודתו משל מי?משל מי מביא פר יו״כ כשאירע פסול נישמעינה מן הדא: מעשה בבן אילם מציפורין שאירע קרי לכ״ג בי״ה ונכנס בן אילם ושימש תחתיו בכהונה גדולה ואמר למלך פר ושעיר של יום משלי הן קריבים או משל כ״ג?וודאי משלי! וידע המלך מה שאלורצה להחזיק... אמר לו בן אילם לא דייך אלא ששימשתה שעה אחת לפני מי שאמר והיה העולם דייך! וידע בן אילם שהוסע מכהונה גדולה

מעשה בשמעון בן קמחית שיצא עם מלך ערבי ערב יום כפורים עם חשיכה ונתזה צינורה של רוק מפיו על בגדיו וטימאתו נכנס יהודה אחיו ושימש תחתיו בכהונה וראת אימן שני בניה כהנים גדולים ביום אחד. שבעה בנים היו לקמחית וכולהם שימשו בכהונה גדולה שלחו חכמים ואמרו לה מה מע״ט יש בידך? אמרה להן יבוא עלי אם ראו קורות ביתי שערות ראשי ואימרת חלוקי מימי. אמרון כל קמחיא

קמח וקימחא דקימחית סולת וקרון עלה (תהילים מה) כל כבודה בת מלך פנימה ממשבצות זהב לבושה

יכול יהא משוח מלחמה מביא עשירית האיפה שלו? ת"ל (ויקרא ו) תחתיו מבניו את שבנו עובד תחתיו מביא עשירית האיפה שלו יצא משוח מלחמה שאין בנו עובד תחתיו ומניין למשוח מלחמה שאין בנו עובד תחתיו ת"ל (שמות כט) ילבשם הכהן תחתיו מבניו וגו' את שהוא בא אל אהל מועד לשרת בקודש בנו עובד תחתיו יצא משוח מלחמה שאינו בא אל אהל מועד לשרת בקדש אין בנו עובד תחתיו. מנין שהוא מתמנה כ"ג? שנאמר (דברי הימים א ט) פינחס בן אלעזר נגיד היה עליהם לפנים ה' עמו. ר' יוסה כד דהוה בעי למקנתרה לר' אלעזר בי ר' יוסי שהפסיק מללמוד הוה א"ל "לפנים עמו" "לפנים עמו" בימי זמרי מיחה, ובימי פילגש בגבעה לא מיחה!

מנין שהוא משיח מלחמה נשאל בשמונה? ר' בא ר' חייה בשם רבי חייא בשם ר' יוחנן (שמות כט) ובגדי הקודש אשר לאהרן יהיו לבניו מה ת"ל אחריו אלא לגדולה של אחריו כ מ"מ מנין שהוא עובד בשמונה? ר' אימי בשם ר' יוחנן ובגדי הקודש אשר לאהרן הכהן יהיו לבניו מה תלמוד לומר אחריו אלא לגדולה של אחריו. א"ל ר' יונה עמך הייתי לא אמר "עובד" אלא "נשאל" במה הוא נשאל

אייתי רב הושעיה מתניתא דבר קפרא מן דרומה ותנא: וחכמים אומרים אינו כשר לא בשמונה של כ"ג ולא בארבעה של כהן הדיוט. אמר רבי בא בדין היה שיהא עובד בארבעה ולמה אינו עובד שלא יהו אומרים ראינו כהן גדול פעמים עובד בארבעה פעמים שהוא עובד בשמונה. כ נשאל א"ר יונה ולא מבפנים הוא עובד, ולא מבחוץ הוא נשאל, וטועין בין דבר מבפנים לבחוץ?! וכי ר' טרפון אביהן של כל ישראל לא טעה בין תקיעת הקהל לתקיעת קרבן דתני (במדבר י) ובני אהרן הכהנים יתקעו בחצוצרות תמימים ולא בעלי מומין דברי ר'

עקיבה אמר לו רבי טרפון אקפח את בניי אם לא ראיתי את שמעון אחי אימא חיגר באחת מרגליו עומד בעזרה חצוצרתו בידו ותוקע אמר לו ר' עקיבה שמא לא ראית אלא בשעת הקהל ואני אומר בשעת הקרבן אמר לו רבי טרפון אקפח את בניי שלא הטיתה ימין ושמאל אני שראיתי את המעשה ושכחתי ואתה דורש ומסכים על השמועה הא כל הפורש ממך כפורש מחייו

(ויקרא טז) וכפר הכהן אשר ימשח אותולעשות עבודת יו"כ מה ת"ל לפי שכל הפרשה אמורה באהרן, אין לי אלא אהרן עצמו מניין לרבות כהן אחר? תלמוד לומר אשר ימשח אותו אין לי אלא משוח בשמן המשחה המרובה בגדים מניין? תלמוד לומר ואשר ימלא את ידו מניין לרבות כהן המתמנה? ת"ל וכפר הכהן. במה הוא מתמנה? רבנן דקיסרין בשם ר' חייא בר יוסף בפה. אמר ר' זעירה הדא אמרה שממנין זקנים בפה אמר רבי חייא בר אדא מתניתא אמרה כן: חזור בך בד' דברים שהיית אומר ונעשך אב ב"ד:

הלכה יא משנה אין בין במה גדולה לבמה קטנה אלא פסחים. זה הכלל: כל שהוא נידר ונידב קרב בבמה וכל שאינו לא נידר ולא נידב אינו קרב בבמה:

גמרא ר"י עבד תלת שנין ופלג, דלא נחת לבית וועדא מן צערבגלל חולי לא נכנס 3.5 שנה לבה"מ בסופא, חמא ר' אלעזר בחילמיה: למחר סיני נחת ומחדת לכון מילהמחר "סיני נכנס, ומחדש לכם דברים! עאל ואמר קומיהון מאיכן קשט הקושט הזהמהיכן למדנו "אמת" הזאת שתהא עבודה בבכורות? מן הדין קרייה (במדבר ח) כי לי כל בכור ביום הכותי כל בכור בארץ מצרים וגו' וכתיב (שמות יב) ובכל אלהי מצרים אעשה שפטים וגו' קודם לכן מה היו עושין? (בראשית כז) ותקח רבקה את בגדי עשו בנה הגדול החמודות אשר אתה בבית. מהו החמודות? שהיה משמש בכהונה גדולהאלמא עבודה בבכורות א"ר לוי (ישעיהו יד) שבר ה' מטה רשעים אלו הבכורות שהקריבו לעגל תחילה

הכל קרב בבמה בהמה וחיה ועופות גדולים וקטנים זכרים ונקבות תמימין אבל לא בעלי מומין טהורים אבל לא טמאים. הכל קרב עולה ואינן טעונין הפשט וניתוח. ועכו״ם בזמן הזה רשאין לעשות כן.

זכרים ונקבות מניין? רבי אבהו בשם ר׳ יוסי בר חנינה (שמואל א ו) ואת הפרות העלו עולה לה׳. תמימים אבל לא בעלי מומין מניין? אמר ר׳ יסא פשט ר׳ לעזר לחברייא (בראשית ו) מכל החי מכל בשר שיהו שלימים באיבריהן. מירטיםנמרטו הנוצות פשט רבי לעזר (בראשית ז) כל צפור כל כנף פרט למירטים. טהורים אבל לא טמאים מניין? ר׳ אבא בריה דרבי פפי ר׳ יהושע דסיכנין בשם ר׳ לוי הגה נח תורה מתוך תורה, אמר: כבר נאמר לי (בראשית ט) כירק עשב נתתי לכם את כל,אלמא לאכילה שריין גם טמאין לאיזה דבר ריבה הכתוב בטהורין? לקרבנות! ועכו״ם בזמן הזה רשאין לעשות כן ר׳ בא בשם רב יהודה אסור לישראל לסייעו, ואסור להיעשות לו שליח

אנטונינוס שאל לרבי מהו לבנות מזבח? א״ל בניהו וגנוז אבניו. מהו לעשות לו קטורת? א״ל חסר בה אחת מסממניה לא כן תני (שמות ל) לא תעשו לכם לכם אין אתם עושין אבל עושין הם אחרים לכם!ומה איסור יש אנטונינוס עושיהו? א״ר חנניה בגין ר׳ רומנוס דשלחיה רבי יעבדיניה ליה.

אית מילין דאמרין דאתגייר אנטונינוס אית מילין אמרין דלא איתגייר אנטונינוס. ראו אותו יוצא במנעל פחות ביום הכיפוריםאלמא לא נתגייר מה את שמע מינה? שכן אפילו יריאי שמים יוצאין בכך!כיון דנפחת מלמע׳ אנטונינוס אמר לרבי מייכלתי את מן לויתן לעלמא דאתי? א״ל אין! א״ל מן אימר פיסחא לא אייכלתני ומן לויתן את מייכל לי?! א״ל מה נעביד לך ובאימר פיסחא כתיב (שמות יב) כל ערל לא יאכל בו! כיון דשמע כן אזל וגזרמל אתא לגביה א״ל רבי, חמי גזורתי! א״ל בדידי לא איסתכלית מן יומוי אלא בדידך?! ולמה נקרא שמו רבינו הקדוש שלא הביט במילתו מימיו. ולמה נקרא נחום

איש קודש הקדשים שלא הביט בצורת מטבע מימיו. הדא אמרה דאיתגייר אנטונינוס. מיליהון דרבנן אמרין נתגייר אנטונינוס, דא״ר חזקיה ר׳ אבהו בשם ר׳ לעזר אם באין הן גירי צדק לעתיד לבא אנטונינוס בא בראשם

ר׳ לעזר ור׳ יוסי בן חנינה. ר׳ לעזר אמר שלמים הקריבו בני נח ר׳ יוסי בן חנינה אמר עולות רק עולות הקריבו בני נח. התיב ר׳ לעזר לר׳ יוסי בן חנינה והכתיב (בראשית ד) והבל הביא גם הוא מבכורות צאנו ומחלבהן אלו שלמים שהחלבים למזבח! מה עבד לה ר׳ יוסי בן חנינה מן שמיניהון. התיב ר׳ לעזר לר׳ יוסי בן חנינה והא כתיב (שמות יח) וישלח את נערי בני ישראל ויעלו עולות וגו׳ מה עבד לה ר׳ יוסי בן חנינה שלימין בגופן בלא הפשט ובלא ניתוח. התיב ר׳ לעזר לר׳ יוסי בן חנינה והכתיב (שם) ויקח יתרו חותן משה עולה וזבחים=שלמים לאלהים. מה עבד לה ר׳ יוסי בר חנינה? כמ״ד לאחר מ״ת בא יתרו.

ר׳ חונה אמר איתפלגון יהודה בי רבי ור׳ ינאי חד אמר קודם למתן תורה בא יתרו וחורנה אמר לאחר מ״ת בא יתרו. ולא ידעין מאן אמר דא ומאן אמר דא. נישמעינה מן הדא (שם) וישמע יתרו כהן מדין חותן משה מה שמע חזקיה אמר קריעת ים סוף שמע, ר׳ יהושע אמר קריעת ים סוף שמע, ר׳ לוי אמר מלחמת עמלק שמע, יהודה בי רבי אמר מ״ת שמע. הוי דו אמר לאחר מתן תורה בא יתרו

רבי בא ורבי חייא בשם רבי יוחנן ודא מסייעה לר״י בן חנינה: (שיר השירים ד) עורי צפון ובואי תימן. עורי צפון זה העולה שנשחטת בצפון מהו עורי דבר שהיה ישן ונתעורר ובואי תימן אלו שלמים שהן נשחטין בדרום. מהו בואי? דבר שהיה של חידוש נתחדש עתה במ״ת מה עבד לה ר׳ יוסי בר חנינה לכשיתעוררו הגליות שהן נתונות בצפון ויבואו ויבנו ב״ה שהוא נתון בדרום. ר׳ אבא בריה דר׳ פפי ר׳ יהושע דסיכנין בשם ר׳ לוי אוף דין קרייה מסייע לר׳ יוסי בן חנינה (ויקרא י) זאת תורה העולה היא העולה שהיו בני נח מקריבין, כד הוא

אתי גבי שלמים אמר (ויקרא ז) זאת תורת זבח השלמים אשר ״הקריבו״ אין כתיב כאן, אלא אשר יקריב מיכן ולהבא

פרים הנשרפים ושעירים הנשרפין, איכן הן נשרפין? על גבי הקבר בבמה אין חייב לשרוף במקום טהור

מן מה דתנינן אין בין במה גדולה לבמה קטנה אלא פסחים כיני מתניתא אין בין במה גדולה לבמה קטנה אלא פסחים בלבד. ודלא כר׳ יודה, דר׳ יודה אמר: חטאת ופסח ליחיד בבמה גדולה, ס״ל חובות יחיד ג״כ קרינין בבמה גדו׳ אין חטאת ופסח ליחיד בבמה קטנה.

תני אמר ר׳ יהודה כל מה שהציבור והיחיד מקריבין באהל מועד שבמדבר מקריבין באהל מועד שבגלגל. וחכמים אומרים כל מה שהציבור מקריב באהל מועד שבמדבר הוא מקריב באהל מועד שבגלגל. מה בין אוהל מועד שבמדבר לאוהל מועד שבגלגל? אהל מועד שבמדבר לא היה לו היתר במה, אהל מועד שבגלגל היה לו היתר במה, ובמתו בראש גגו ואין מקריב עליה אלא עולה ושלמים בלבד. מאי טעמון דרבנן? (דברים יב) לא תעשו בגלגל ככל אשר אנחנו עושים פה היום. מה תעשו שם? דבר שהוא בא לידי ישרות ואיזו זו? זו עולה ושלמים לא חטאת יחיד מה טעמא דר״י? במקום איש הישר כ במה קטנה בעיניו יעשה, לא תעשון ככל אשר אנחנו עושים פה היום. חובות יחיד

ר׳ יהודה אומר היחיד הוזהר והיחיד הותר, הוזהר ובמתו בראש גגו, להקריב חטאת והותר לעולה ולשלמים. רבנן אמרי אף הציבור והיחיד הוזהרו, מלהקריב חובות בגלגל ציבור הותר מכללו יחיד לן באיסורו

תני בשם ר״ש הציבור אינו מביא אלא מה שקבע עליו הכתוב אף ציבור לא מביא בבמה גדולה רק חובות הקבועין {סבר ר״ש משנקבע מעשר שני עוד לא פסק} מה ביניהון? בין ר״ש לחכמים ר׳ בא בר

ממל אמר פר העלם דבר ביניהן. ר׳ יוסה אומר נדבת הציבור ביניהן.

תני אחד האיש ואחד האשהמקריבין בבמה א״ר יוחנן לית כאן אשה, איש כתוב בפרשה. תני אף הנזירות א״ר יוחנן לית כאן נזירות, נזירות חובה היאוחובת יחיד אינו קרב, כחכמים תני אף הנסכיםקריבין בבמה א״ר יוסה בי ר׳ בון מאן תנא נסכים? דלא כר׳. דתני ר׳ אומר אומר אני אף משנכנסו ישראל לארץ אין נסכיה קריבין אלא מבפניםלא בבמה מה טעמא (במדבר כח) בקדש הסך נסך שכר להי׳

אין כתיב בלא תעשה אלא מבפניםהמקריב קדשים שצריך להביאם בפנים מניין מבחוץ?שיש איסור בשוחט חוץ מבמה גדולה: נישמעינה מן הדא: מניין לשוחט לפסח וליחיד ולבמת יחיד ולבמת ציבורפירושו יבא... בשעת איסור במה שהוא עובר בל״ת? ת״ל (דברים טז) לא תוכל לזבוח את הפסח באחת וכו׳ ענוש כרת ואת אמר הכין? !בל״ת לחוד רשב״ל אמר: בשוחט משש שעות ולמעלן שלא לשמו בשעת היתר במה.שוחט פסחו בבמה קטנה משש ולמעל׳, לשם שלמים ולמה הואהברייתא אומר בשעת ״איסור במה״? בשעת איסור במתו. ולמה לי שלא לשמו? שלא תאמר שלמים הן, והן כשירין.קמ״ל דעובר משום שוחט פסח בחוץ ועוד מן הדא: יכול אם שחטו משש שעות ולמעלן יהא כשר? מה אית לך משש שעות ולמטן יהא פסול???איזה דבר כשר לפני חצות לא שלא לשמו? !שוחט פסח בחוץ (מבמה ג׳) לשם שלמים קודם חצות—כשר . ה״ן לאחר חצות -אף של״לש- עובר על שחוטי-חוץ(ול״א ״שלמים הוא!) אמר רבי יוסה הדא אמרה שלמים הבאין מחמת פסח כשירים בבמה

עולה הבאה מחמת אשם על דעתיה דרבי לעזר מהו שתהא כשירה בבמה? נישמעינה מן הדא: זה הכלל כל שהוא נידר ונידב קרב בבמה וכל שאינו לא נידר ולא נידב אינו קרב בבמה.

אמר ר' יוסי בן חנינה אין הבמה ניתרת אלא בנביא. מה טעמא (דברים יב) השמר לך פן תעלה עולותיך בכל מקום אשר תראה כי אם במקום וגו'. ואליהו מקריב בשעת איסור הבמות?! א"ר שמלאי דבירא אמר קרא (מלכים א יח) ובדברך עשיתי ובדיבורך עשיתי:

הלכה יב משנה אין בין שילה לירושלים אלא שבשילה אוכלין קדשים קלין ומעשר שני בכל הרואה, ובירושלים לפנים מן החומה. וכאן וכאן קדשי קדשים נאכלין לפנים מן הקלעים.

קדושת שילה יש אחריו היתר, וקדושת ירושלים אין אחריה היתר:

גמרא ר"י בר מרייה שמע להדהותרו הבמות מן הדא (יהושע ח) אז יבנה יהושע מזבח לה' אלהי ישראל בהר עיבל אין לי אלא הר עיבל שילו מניין? (שמואל א ז) ויקח שמואל טלה חלב אחד ויעלהו עולה כליל לה'זה היה משנחרב שילו אמר ר' אבא בר כהנא ג' עבירות הותרו בשיו של שמואל הוא ועורו, ומחוסר זמן, ולוי היה. {א"ר יוסה אין מן הדא לית שמע מינה כלום דאמר ר' אבא בר כהנא ז' עבירות הותרו בפרו של גדעון אבנים פסולות ועצי אשירה ומוקצה ונעבד ולילה וזר ואיסור במה}ואי"כ אין ללמוד היתר במה משיו של שמואל מאן דבעי ישמעינן טבאות מן ההיא דרבי שמואל בר נחמן (שמואל א ז) ותשובתו הרמתה כי שם ביתו ושם שפט את ישראל ויבן שם מזבח לה'

כתיב (שמואל א ט) וירם הטבח את השוק והעליה וישם לפני שאול וגו' ר' שמואל בר נחמן אמר שקא ושופה,מקום גבוה ר"י אמר שוקא ואליה, רבי לעזר אמר חזה ושוק. דא"ר לעזר חזה ושוק לכהנים בבמה גדולה, ולבעלים בבמה קטנה. רבי זעירא בשם רבי לעזר עור העולה לכהנים בבמה גדולה, ולבעלים בבמה קטנה. רבי זעירא בשם ר' ירמיה תרומת תודה לכהנים בבמה גדולה, ולבעלים בבמה קטנה. ר"י בעי

הלילה מהו שיהא כשר בבמה? התיב ר' לעזר והכתיב (שם יד) ויאמר שאול פצו בעם ואמרתם להם הגישו אלי איש שורו וגו' "הלילה" וכתיב (שם) ויגידו לשאול לאמר הנה העם חוטאים לה' לאכול על הדם וגו' "היום" הא כיצד? הלילה לחולין והיום למוקדשין כד שמע ר"י אמר יפה לימדנו רבי לעזר!

רבי פינחס בשם רבי יוסה בי רבי אילעאי: כתוב אחד אומר (תהלים עח) ויטוש "משכן" שילה וכתוב אחר אומר (שמואל א א) ותביאהו "בית" ה' שילה הא כיצד? בית של אבנים מלמטן ויריעות מלמעלן והיא היתה מנוחה. א"ר זעירה ובלבד י' טפחים בבנין הבית סגי ש"ירדו" היריעות י"ט על הכותל והא כשם שהיה אהל מועד נטוי כך אהל שבשילה נטוי!! א"ר יוסי רבי בון (שמות לט) קרסיו קרשיו בריחיו ועמודיו ואדניו והיו הקרסים נראין מתוכו ככוכבים ברקיע

רבי חייה רבה אמר לר"ש ברבי אני שמעתי מאביך שכל חופות שהיו לא היו אלא בתוך חלקו של בנימן מה טעמא (דברים לג) ובין כתיפיו שכן והא כתיב (תהילים עח) וימאס באהל יוסף ובשבט אפרים לא בחר אלמא שילו בחלקו של אפרים! ויבחר בשבט יהודה וכי ביהודה בחר? והלא בבנימין נבנה בית-עולמים אלא בחירה ובחירה מה בחירה שנאמר להלן בנימן בכלל אף בחירה שנאמר כאן בנימן בכלל

רבי יונה ר' אבהו בשם ר' יוסי בן חנינה (דברים לג) ורצון שוכני סנה קדשים המרצין נאכלין בחלקו של יוסף. א"ר אבודמה דציפורן כראש תור היה נכנס מתוך חלקו של יוסף לתוך חלקו של בנימין והיה המזבח נתון עליו. מה טעמא? (יהושע טז) ונסב הגבול של יוסף מזרחה תאנת שילה עד איסכופיה שם עיר דשילה

רבי יונה רבי אבהו בשם רבי יוסי בן חנינה ורצון שוכני סנה ששרת שכינה בסנאיו של יוסף ???שם אילן

ר' לעזר בשם ר' הושעיה ממה שנאכלו קדשים קלים ומעשר שני בכל הרואה, לא צריך השונה להזהיר על אכילתן, אלא על עלייתן מה טעמא (דברים יד) השמר לך פן תעלה עולותיך פן תעלה עלייתך אבל אתה "אוכל" בכל הרואה-"בכל מקום אשר תראה" והיינו בשילו

רבי שמעון בן מיישא בעי קומי רבי לעזר, מהו הרואה שילה, או שילה ומשכן שילה? א"ל שילה ומשכן שילה, כגון הדא בית מעון אלא שזה מפסיק וזה אינו מפסיק.

ר' יסא בשם ר' יוחנן זה סימן כל זמן שהארון מבפנים, הבמות אסורות. יצא, הבמות מותרות. ר' זעירא בעא קומי ר' יסא אפי' לשעה כגון ההיא דעלי?

ר' אבהו בשם ר' יוחנן שם שם שם תעלה, ואכלת שם במע"ש מה שם שנאמר להלן הבמות אסורות אף שם שנאמר כאן הבמות אסורות לאכול מע"ש

ר"ש בן לקיש בעא קומי ר"י מעתה אם אין ארון ונתת שם את הארון אין פסח שם תזבח את הפסח

א"ר יוסי בי ר' בא אזכרה אזכרה=שם ד' כתיב בב' הפרשיות מה אזכרה שנאמר להלן הבמות אסורות, אף אזכרה שנאמר כאן הבמות אסורות.

וכן היה ר' יודה ור' שמעון אומר מעשר שני בנוב ובגבעון. ניחא כר' יודה דרבי יודה אומר חטאת פסח ליחיד בבמה גדולה אין חטאת פסח ליחיד, בבמה קטנה וה"ן מע"ש נאכל בבמה גדולה כר' שמעון דרבי שמעון אמר אף הציבור אינו מביא אלא מה שקבע עליו הכתוב!ואיך מביא מע"ש שאינו חוב קבוע? סבר ר"ש משנקבע מעשר שני עוד לא פסק.

מניין שהכהנים יוצאין ידי חובתן בחלה ובתרומה, וישראל במעשר שני, בפסח? תלמוד לומר (שמות יב) תאכלו מצות ריבה. יכול יצאו ידי חובתן בביכורים? תלמוד לומר בכל

מושבותיכם תאכלו מצות, מצה הנאכלת בכל מושב, יצאו ביכורים שאינן נאכלין בכל מושב. התיבון הרי מעשר שני הרי הוא נאכל בכל מושב? ראוי הוא להיפדות ולהיאכל בכל מושב! רבי בון בר חייה בעי מעתה הלקוח בכסף מעשר שני טמא כר' יהודה הואיל ואינו ראוי להיפדות ולהיאכל בכל מושב אין יוצאין בו! ר' שמעון בן לקיש בעי מעתה חלת עיסת מעשר שני בירושלם, הואיל ואינה ראויה להיפדות ולהיאכל בכל מושבדהא אים נטמא, שורפין אותו אין יוצאין בה!

יכול יצאו ידי חובתן בחלות תודה וברקיקי נזיר? תלמוד לומר (שם) שבעת ימים מצות תאכלו מצה הנאכלת כל שבעה יצאו חלות תודה ורקיקי נזיר שאינן נאכלין כל שבעה. ר' יונה בשם רבי שמעון בן לקיש ממה שנאכלו חלות תודה ורקיקי נזיר בכל ערי ישראל לא צריך השונה להוציאן ממושבא"י למעטן מ"מושב" דהא נאכלין בכל ערי ישראל בשעת היתר במות—ע"כ צריך לדרש' "שבעת..."

ר' יוסה בשם ר' שמעון בן לקיש זאת אומרת שנאכלו חלות תודה ורקיקי נזיר בכל ערי ישראל לא צריך השונה להוציאן ממושב. ניחה חלות תודה, רקיקי נזיר לא כן א"ר יוחנן לית כאן נזירות, נזירות חובה היא!ואינו קרב בבמה א"ר בון בר כהנא תיפתר שקרבה חטאתו בשילה, עולתו ושלמיו בנוב ובגבעון.

ר' עזרה בעון קומי ר' מנא לא כן א"ר בשם ר' יוסה שלמי חגיגה הבאים בבמה כשירים אלא שלא עלו לבעלים לשם חובה!!והי"ן א"י להביא שלמי-נזיר בבמה!! אלא כר' יודה דר"י אמר חטאת פסח ליחיד בבמה גדולה אין חטאת פסח ליחיד בבמה קטנהס"ל אף חובות יחיד קריבין—והי"ן נזירות—ושפיר משכחת לחמי-תודה נאכלין בכל מושבות לא אתיא אלא כר' שמעון דר' שמעון אמר מכיון שנזרק עליו אחד מן הדמים הותר הנזיר ביין וליטמא למתיםושלמי-נזיר מיקרי "נדבה" גמור...

אית תניי תני מנוחה זו שילה ונחלה זו ירושלם. אית תניי תני מנוחה זו ירושלם נחלה זו שילה. מאן דאמר מנוחה זו שילה (דברים יב) כי לא באתם עד עתה אל המנוחה. נחלה זו

ירושלם (ירמיהו יב) העיט צבוע נחלתי לי מ״ד נחלה זו שילה מנוחה זו ירושלים (שם) זאת מנוחתי עדי עד וגו׳משל לאחד שעשה לו חבילה והיה נינח בה כך באהל מועד נאסרו הבמות בגלגל הותרו הבמות בשילה נאסרו הבמות בנוב ובגבעון הותרו הבמות בירושלם נאסרו הבמות. למלך שאמר לעבדו אל תשתה יין לא מטבריא ולא מקיסרין ולא מציפורין הא בינתיים מותר! כך באהל מועד עשו ארבעים חסר אחת, בגלגל עשו ארבע עשרה, שבע שכיבשו ושבע שחילקו, בשילה עשו שלש מאות וששים ותשע, בנוב ובגבעון עשו חמשים ושבע, שלש עשרה בנוב, וארבעים וארבע בגבעון, ובירושלם עשו בבניין הראשון ארבע אמות ועשר, ובבניין האחרון ארבע מאות ועשרים. לקיים מה שנאמר (חגיי ב) גדול יהיה כבוד הבית הזה האחרון מן הראשון׃

הדרן עלך פרק מגילה נקראת ר״ח שבט תשע״א

מסכת מגילה פרק ב

הלכה א משנה הקורא את המגילה למפרע לא יצא. קראה על פה, קראה תרגום, בכל לשון, לא יצא.

אבל קורין אותה ללעוזות בלעז. והלועז ששמע אשורית יצא׃

גמרא דכתיב (אסתר ט) ככתבם. קראה על פה לא יצא דכתיב ככתבם. קראה תרגום לא יצא דכתיב ככתבם׃ בכל לשון לא יצא׃ דכתיב ככתבם וכלשונם.

למפרע לא יצאר׳ יונה אמר תנה נחמן בר אדא ר׳ יוסה אמר תנה נחמן סבא (דברים ו) והיו כדרך הוייתן יהיו ותני אף בהלל ובקרית שמע המגילה כן. ניחה בקריאת המגילה דכתיב ככתבם, ברם בהלילא בגין דכתיב (תהילים קיג) ממזרח

שמש עד מבואו מהולל שם ה׳. מהולל שם ה׳ ממזרח שמש עד מבואוכשמש הזה שזורח ושוקע ולא בהיפך מה את שמע מינה? א״ר אבין עוד היא אמורה על סדר (תהלים קיד) בצאת ישראל ממצרים לשעבר (תהלים קטו) לא לנו ה׳ לא לנו לדורות הללו (תהלים קטז) אהבתי כי ישמע ה׳ לימות המשיח (תהלים קיח) אסרו חג בעבותים לימות גוג ומגוג (תהלים קיח) אלי אתה ואודך לעתיד לבא

אבל קורין אותה ללועזות בלעזר׳ יוסה בשם ר׳ אחא ר׳ זעירה בשם ר׳ לעזר והוא שתהא כתובה בלעז. מה אנן קיימין אם כשהיתה כתובה אשורית ותירגמה בלעז, הדא דתנינן בכל לשון!לא יצא אם כשהיתה כתובה בלעז ותירגמה אשוריתכשהוא קורא אומר המלות בלה״ק הדא היא דתני מה בין ספרים למגילת אסתר אלא שהספרים נכתבין בכל לשון ומגילת אסתר אינה נכתבה אלא אשורית!וודאי לא יצא! א״ר שמואל בר סיסרטי תיפתר שהיתה כתובה גיגנטוןכזה: ״ענד איט וואז אין דע דעיס אוו...״

תני שמואל טעה והשמיט פסוק אחד, ותירגמו המתרגם יצא. אנן אמרין בכל לשון לא יצא ואת הכין! שמואל כדעתיה ר׳ שמואל אמר היתה כתובה כהילכתה, הלעוז יוצא בה בלעז.

ור׳ אבהו בשם ר׳ לעזר יודע אשורית ויודע לעז יוצא בה בלעז ואשורית בלעז יוצא בה בלעז. יודע אשורית ויודע לעז מהו שיוציא ידי אחרים בלעז? ייבא כהדא כל שאינו חייב בדבר אינו מוציא את הרבים ידי חובתן:

הלכה ב משנה קראה סירוגין נתנמנם יצא היה כותבה דורשה ומניחה אם כיון לבו יצא ואם לאו לא יצא היתה כתובה בסם ובסיקרא. ובקומוס ובקנקנתום על הנייר ועל הדיפתרא לא יצא עד שתהא כתובה אשורית על הספר בדיו:

גמרא תני סירוגים יצא סירוסים לא יצא סירוגין קיטועין סירוסים חד פרה חד אמר ר׳ חגי סירוגים וחלוגלוגות ומי

גדול בחכמה או בשנים איצורכת לחברייא אמרין ניסוק נישאול לבית ר׳ סלקין מישאול ואמרון יצאת שפחה משל בית רבי אמרה להם היכנסו לשנים אמרון ייעול פלן קמי ייעול פלון קמי שרון עלין קטעין קטעין אמרה להם למה אתם נכנסין סירוגין סירוגין חד רבי הוה טעון פרחינין ונפלין מיניה אמרה ליה ר׳ נתפזרו חלגלוגיך אמרה לה אתייא מטאטא ואייתת אלבינה ר׳ מנא אמר בשם ר׳ יודה שאמר משם ר׳ יוסה הגלילי הפסיק בה כדי לקרות את כולה לא יצא ידי חובתו ר׳ בא רב ירמיה בשם רב הלכה כר׳ מנא שאמר בשם ר׳ יהודה שאמר משם ר׳ יוסי הגלילי הפסיק בה ר׳ יוחנן בשם ר״ש בן יוצדק אף בהלל ובמגילה כן אבא בר הונא ורב חסדא הוון יתבין אמרין אף בתקיעות כן סלקון לבית ר״ש רב חונה בשם רב אפילו שמען עד תשע שעות יצא א״ר זעירה עד דאנא תמן איצרכת לי סלקית להכא שמעית דאמר ר׳ יסא בשם ר׳ יוחנן אפילו שמען כל היום יצא והוא ששמען על סדר ר׳ יוסה בעי היה זה צריך לפשוטה ראשונה וזה צריך לפשוטה אחרונה תקיעה אחת מוציאה ידי שניהן ר׳ בון בר חייה בעי כגון קרית שמע וברכותיה היא ולא ברכותיה ברכותיה ולא היא הפסיק שלישה וחזר והפסיק שלישה ובקורא משערים ובכל אדם משערים א״ר מתניה לא מסתברא בקורא מנשה הוה יתיב קומי ר׳ זעירה ואינמנם א״ל חזור לך דלא כוונית היה כותבה הדא אמרה שהוא מותר בעשיית מלאכה נאמר בארבעה עשר בכרכים ודורשה ובלבד שלא יפליג עצמו לעניינות אחרים׃ ומגיהה׃ תני אין מדקדקין בטעיותיה ר׳ יצחק בר אבא בר מחסיה ורב חננאל הוון יתיבין קומי רב חד אמר יהודים וחד אמר יהודיים ולא חזר חד מינהון ר׳ יוחנן הוה קרי כולה יהודים ר׳ חלבו רב ירמיה בשם רב כתוב אומר (אסתר ט) ספר וכתוב אחר אומרת (שם) איגרת הא כיצד קל היקילו בתפירתה שאם תפר בה שנים או ג׳ תכים שהיא כשירה׃

הלכה ג משנה בן עיר שהלך לכרך, ובן כרך שהלך לעיר, אם עתיד לחזור למקומו קורא כמקומו, ואם לאו קורא עמהם׃

סוגיא זו ???

גמרא ניחא בן כרךירושלמי שהלך לעירבני-ברק, שזמנו מאוחר,אים יחזור ליר׳ ב15 קורא כמקומו ב15 ,ואים יישאר בברק ב15, חייב לקרות ב14 עים אנשי ברק בן עיר שהלך לכרך ואין זמנו מוקדם? !לעולם יתחייב לקרוא ב14 אף כשיישאר ב15 בירו׳!! אמר ר׳ יודן לית כאן בן עיר שהלך לכרך. ותניי דבי ר׳ כן בן כרך שהלך לעיר.

א״ר יוסי אוף כאןברק שהלך לירו׳, פטור מלקרות ב14, אים דעתו להשתקע בירו׳ בעתיד להשתקע עמהן

אמר ר׳ יוסה והוא שיצא קודם לשהאיר מזרח, אבל אם יצא לאחר שהאיר המזרח כבר נפטר ירו׳ שהלך לברק, ויצא מברק אחר האיר מזרח של 14, הוי ליה פרוז בן-יומו—ופטור מלקרות ב15

רב נחמן בר יעקב בעי מעתה גר שמל לאחר שהאיר המזרח כבר נפטר?!

ר׳ בון בר חייה בעי׃ בן עיר שעקר דירתו לילי חמשה עשר נתחייב כאן וכאן. ובן כרך שעקר דירתו (ליל ארבע עשר)ליל חמשה עשר,??? נפטר מיכן ומיכן.

בן עיר מהו שיוציא בן כרך ידי חובתו? ייבא כהדא כל שאינו חייב בדבר אינו מוציא את הרבים ידי חובתן

בן כרך מהו שיוציא את בן עיר ידי חובתו וייבא כהדא כל שאינו חייב בדבר אינו מוציא את הרבים ידי חובתן או ייבא כהיא דאמר ר׳ חלבו רב חונה בשם ר׳ חייה רבה הכל יוצאין בארבעה עשר שהיא זמן קריאתה

ר׳ יודן בעי, בן עיר שנתן דעתו לעקור דירתו לילי חמשה עשר, לא מתניתא היא בן עיר שהלך לכרךקורא ככרך מתניתה כשהיה

בכרךגם ב14 ולא קרא מה צריכה ליה כשהיה בעיר.ב14 וכבר קרא, מיבעי ליה אי חוזר וקורא ב15 אבל מפרשי ימים והולכי מדברות קוראין כדרכן בי״ד.

א״ר מנא בעתיד לחזור למקומו.ירושלמי שהלך לברק—אף אים יחזור למקומו, קורא כברק (אך חייב ״גם״ לקרות במקומו) אמר ר׳ פינחס (אסתר ט) על כן היהודים הפרזים פרוז היה באותה שעה׃

הלכה ד משנה מאיכן קורא אדם את המגילה ויוצא בה ידי חובתו? ר״מ אומר כולה, ר׳ יודה אומר מאיש יהודי, ור׳ יוסי אומר מאחר הדברים האלה׃

גמרא ר׳ אבהו בשם ר׳ לעזר׃ מ״ד כולה על כן על כל דברי האגרת הזאת, מ״ד מאיש יהודי ומה ראו על ככה, מ״ד מאחר הדברים האלה ומה הגיע אליהם,

ר׳ סימון בשם ריב״ל׃ מ״ד כולה, וכל מעשה תקפו וגבורתו. מ״ד מאיש יהודי, ופרשת גדלת מרדכי. ומ״ד מאחר הדברים האלה, אשר גדלו המלך. ר׳ יוסי בי ר׳ בון בשם ריב״ל תוקף כל תוקף את כל תוקף. תוקף- זה תוקפו של המן. כל תוקף- זה תוקפו של מרדכי. את כל תוקף- זה תוקפו של אחשורוש.

תני ר״ש בן יוחי אומר מבלילה ההוא. ממקום שהיתה מפלתו של המן משם היתה גדולתו של מרדכי. ר׳ בא רב ירמיה בשם רב הלכה כר׳ מאיר דהוא אמר כולה. ר׳ זעירה בשם ר׳ יוחנן בעירובין ובתענית ציבור נוהג הכל כר׳ מאיר. ר׳ יעקב בר אחא בשם ר״י אף במגילת אסתר נהגו הכל כר׳ מאיר. ר׳ חלבו רב מתנה יוסי בר מניישא בשם רב בין כמ״ד כולה בין כמאן דאמר מאיש יהודי בין כמ״ד מאחר הדברים האלה ובלבד מספר שלם. ר׳ חלבו רב מתנה יוסי בר מניישא בשם רב אם היתה כתובה חומשין=מגילה הכתובה בין הכתובים אין קוראין בה רבים אמר ר׳ תנחומא מפני ההדיוטות.???יפקפקו בקדושת מגילה עולה ביריה ר׳ לעזר בשם ר׳ חנינה׃ רגיל צריך

לקרותה בלילה ולשנותה ביום הוינן סברין מימר לשנות משנתה אמר רבי אבא מרי בבלייה, לשנות קרייתה

ר' ברכיה ר' חלבו עולא בירייה רבי לעזר בשם ר' חנינה עתיד הקב"ה להיעשות ראש חולהcircle לצדיקים לעתיד לבא מה טעמא (תהילים מח) שיתו לבכם לחילה לחולה כתיב והצדיקים מראין אותו באצבע ואומרים כי זה אלהים אלהינו עולם ועד הוא ינהגנו עלמות עלמות בעלומות בזריזות עלמות כאילין עלמות תירגם עקילס אתא נסייא עולם שאין בו מות והצדיקים מראין אותו באצבע ואומרים כי זה אלהים אלהינו עולם ועד הוא ינהגנו עלמות הוא ינהגנו בעולם הזה הוא ינהגנו לעתיד לבוא

ר' חלבו רב חמא בר גוריא בשם רב חמא בר עוקבא בשם ר' יוסי בן חנינה (אסתר ט) משפחה ומשפחה מיכן למשמרות כהונה ולויה שיהו בטילין א"ר חלבו מיכן לבית הוועד שיהא בטל שמעון בר בא בשם ר' יוחנן (שם) וזכרם לא יסוף מזרעם מיכן שקבעו לה חכמים מסכת:

הלכה ה משנה הכל כשירין לקרות את המגילה חוץ מחרש שוטה וקטן. ר' יהודה מכשיר בקטן. אין קורין את המגילה ולא מולין ולא טובלין ולא מזין, וכן שומרת יום כנגד יום לא תטבול, עד שתנץ החמה. וכולן שעשו משעלה עמוד השחר כשר:

גמרא אמר רב מתנה דר' יוסי היאדחרש=אינו שומע, לא יוצא אמר רבי יוסה הוינן סברין מימר מה פליגין ר' יוסי ורבנן בשמע דכתיב בה שמע, הא שאר כל המצות לא. מן מה דרב מתנה אמר דר' יוסי היא הדא אמרה היא שמע היא שאר כל המצות. ומה טעמא דר' יוסה? (שמות טו) והאזנת למצותיו שמע אזניך מה שפיך מדבר. רב חסדא אמר לית כאן חרש, באשגרת לשון היא מתניתא.ו"חרש" ל"ד

א״ר יוסה מסתברא יודה רב חסדא בתרומות1:1 דהיא דר׳ יוסיולא כרבנן ו״אשגרת לישנא״ אתא רבי חנניה בשם רב חסדא דר׳ יוסי היא. א״ר יוסי בי ר׳ בון על כורחך את אמר דהיא דר׳ יוסה דתנינן חמשתי אחרייתא1:6 ולא תנינתה עמהן,ואי רבנן היה לו למנותו שם הוי סופך מימר דר׳ יוסה היא

ר׳ יהודה מכשיר בקטן. אמר ר׳ יודה קטן הייתי וקריתיה לפני ר׳ טרפון בלוד. אמרו לו קטן הייתה ואין עידות לקטן

א״ר מעשה שקריתיה לפני ר׳ יהודה באושה אמרו לו אין זו ראייה היא, שהוא מתיר, מיכן והילך נהגו הרבים לקרותה בבית הכנסת

בר קפרא אמר צריך לקרותה לפני נשים ולפני קטנים שאף אותם הוו בספק. ר׳ יהושע בן לוי עבד כן מכנש בנוי ובני בייתיה וקרי לה קומיהון

אין קורין את המגילה עד שתנץ החמה דכתיב (אסתר ט) ביום אשר שברו אויבי היהודים לשלוט בהם ולא מולין דכתיב (ויקרא יב) וביום השמיני ימול בשר ערלתו ולא טובלין דכתיב (במדבר יט) והזה וטבל מה הזייה ביום אף טבילה ביום. מניין שההזיה ביום? דכתיב (שם) והזה הטהור על הטמא ביום השלישי. כל מחוייבי טבילות טובלין כדרכן ביום חוץ מן הנידה ויולדת שאינן טובלות אלא בלילה נידה שעבר זמנה טובלת בין ביום ובין בלילה דרשה ר׳ חייא בר בא לצורייא נידה שעיבר זמנה טובלת בין ביום בין בלילה. תמן אמרין אפילו עיבר זמנה לא מפני חמותהתחשדנה מפני כלתה.תטעה בכל גווני אשה אחת משל בית רבותינו ראו אותה טובלת כדרכה ביום נאמר מעיברת זמן הוות.עבר זמנה וכר׳ חייא בר בא

נידה שנאנסה וטבלה ר׳ שמי בשם רב טהורה לביתה וטמאה לטהרות. ר׳ לעזר בשם ר׳ חנינה טמאה בין לביתה בין לטהרות. מה טעמא? (ויקרא יג) וכובס שנית וטהר מה

הראשונה לדעת אף השנייה לדעת. מניין שהראשונה לדעת? (שם) וצוה הכהן וכבסו לדעת

ואנן חמיי רבנן מקדמין לעיבורה רב נחמן בשם ר׳ מנא מצוה להקדים כדי לזרז במצות:

הלכה ו משנה כל היום כשר לקריאת המגילה ולקריאת ההלל ולתקיעת שופר ולנטילת לולב ולתפלת המוספין ולמוספין לוידוי פרים ולוידוי מעשר ולוידוי יום הכיפורים לסמיכה לשחיטה לתנופה ולהגשה לקמיצה להקטרה למליקה לקבלה להזייה ולהשקיית סוטה ולעריפת העגלה ולטהרת מצורע:

גמרא כל היום כשר לקריאת המגילה דכתיב (אסתר ט) ביום אשר שברו אויבי היהודים לשלוט בהם. לקריאת ההלל דכתיב (תהלים קיח) זה היום עשה ה׳ נגילה ונשמחה בו לתקיעת שופר דכתיב (במדבר כט) יום תרועה יהיה לכם לנטילת לולב דכתיב (ויקרא כג) ולקחתם לכם ביום הראשון לתפילת המוספין ולמוספין דכתיב (ויקרא ז) ביום צותו את בני ישראל וגו׳ לסמיכה לשחיטה לתנופה להגשה לקמיצה ולהקטרה למליקה לקבלה להזייה דכתיב ביום צותו את בני ישראל:

הלכה ז משנה כל הלילה כשר לקצירת העומר להקטר חלבים ואיברים. זה הכלל דבר שמצותו ביום כשר כל היום ושמצותו בלילה כשר כל הלילה:

גמרא כל הלילה כשר לספירת העומר א״ר יוחנן דר״א בר״ש היא דר׳ לעזר בי ר״ש אמר מהחל לקצור (דברים טז) תחל לספור. מעתה יצא לו חוץ לתחום כיון שחשיכה יתחיל לקצור איפשר לו לכווין?! לפיכך כל הלילה כשר.

היה מקריב מנחת העומר וניטמאה בידו, אומר ומביאין לו אחרת. ואם לאו אומר לו הוי פיקח ושתוק. דברי רבי. ר׳

לעזר בי ר״ש אומר לעולם אומר לו הוי פיקח ושתוק שאין עומר שנקצר שלא למצותוס״ל ״קצירה״ (בזמנו) מעכב כשר. סבר ר׳ לעזר בי ר״ש שאין העומר בא מן העלייה. א״ר אתיא דר׳ לעזר בר״ש בשיטת ר״ע רבו של אביו דתנינן תמן כלל א״ר עקיבה כל מלאכה שאיפשר לה לעשות מע״ש אינה דוחה את השבת וכל מלאכה שא״א לה להיעשות מע״ש דוחה את השבת.וכיון דקצירה דוחה שבת, אלמא דא״א לעשותה קודם והא תנינן מעשה שעברו יותר ממ׳ זוג ועיכבן ר״ע בלוד מפני שהיו מ׳ זוג אבל אם היה זוג אחד לא היה מעכבו.

????מקצירת היום מה את עבד לה, כקצירת הלילה או כבא מן העלייה?מפרש ואזיל (וכפי המובן, השאלה: אים לרבנן כשר בא מן העלייה?) אין תימר כקצירת הלילה, אשכחת אמר חדא פלגו בין ר׳ לעזר בי ר׳ שמעון ובין רבנן, דרבנן אמרין קצירת היום כקצירת הלילה.אבל מן העלייה, פסול ור׳ לעזר בי ר״ש אומר אין קצירת היום כקצירת הלילה.ומה יועיל מה שקוצר עכשיו, רק הוי ״פקח״ ושתוק אין תימר כבא מן העלייה, אשכחת אמר תרתין פלגוון בין ר׳ אלעזר בי ר״ש ורבנן, דרבנן אמרי קצירת היום כקצירת הלילה ור׳ לעזר בי ר״ש אומר אין קצירת היום כקצירת הלילה.??? רבנן אמרי הבא מן העלייה כשר ור׳ לעזרי בי ר״ש אומר הבא מן העלייה פסול

רשב״ל בעי קצירת העומר מהו שידחה את השבת ביום?אים שכח לקצור בלילה התיב ר׳ אביי והתנינן מצותו לקצור בלילה נקצר ביום כשר ודוחה את השבת!! ולא קבליה. א״ר אחא חזר ביה רשב״ל מן הדא: כיון שחשיכה אמר להן בא השמש אומר הין בא השמש אומר הין. מה אנן קיימין אם ללילה כבר הוא אמור אלא אם אינו עניין ללילה תניהו ליום.תרי זימני ״הן״ שדוחה שבת גם ביום

דבר שהוא דוחה את השבת ביום, מכשיריו מהו שידחו את השבת בלילה? והא תנינן העמידו עושי חביתין לעשות

חביתיןקודם עלוה״ש!! תיפתר בחול. תנה ר׳ חייה ר׳ אדא זהו סדר תמיד לעבודת בית אלהינו בין בחול בין בשבת!!

והא תנינן קצרוהו ונתנוהו בקופות והביאוהו בעזרה והיו מהבהבין אותו באור כדי לקיים בו מצות קליזה היה בלילה—אף ש״דחיית ההקרבה״ היא ביום! א״ר יוסה מכיון שהתחיל במצוהקצירה אומר לו מרוק. התיב ר׳ יודן קפודקייא קומי ר׳ יוסי הגע עצמך שבא מן העלייה כיון שלא התחיל במצוה אין אומרים לו מרק? !וודאי גם בכה״ג מותר להבהבו בשבת!

התיב ר׳ יעקב בר סוסי קומי ר׳ יוסה והא תנינן שעל מהלך לילה ויום מחללין את השבת ויוצאין לעדות החדש. א״ל מכיון שהיום צריך ללילה והלילה צריך ליוםכדי שיגיע למקום הוועד כמי שכולו יום.ולא תפשוט אמר ר׳ יוסה בי ר׳ בון ולא למפריעו הוא קדש?! מכיון שהוא קדש למפריעו, הוא יום הוא לילה:

הדרן עלך ליל ששי בא תשע״א

מסכת מגילה פרק ג

הלכה א משנה בני העיר שמכרו רחובה של עיר לוקחין בדמיה בהכ״נ. בהכ״נ לוקחין תיבה. תיבה לוקחין מטפחות. מטפחות לוקחין ספרים. ספרים לוקחין תורה. אבל אם מכרו תורה לא יקחו ספרים. ספרים לא יקחו מטפחות. מטפחות לא יקחו תיבה. תיבה לא יקחו בהכ״נ. בהכ״נ לא יקחו את הרחוב.

וכן במותריהן:

גמרא א״ר יוחנן דר׳ מנחם בי ר׳ יוסה היא דר׳ מנחם בי ר׳ יוסה אמר רחובה של עיר יש לה קדושה שכן מוציאין ספר תורה וקורין בו ברבים ברם כרבנן עשו אותו כהרחק ארבע אמות.שאים מתפלל בה, צריך הרחק ד״א כדי להשתין ר׳ ירמיה ר׳ שמואל בר חלף בשם רב אדא בר אחוה המתפלל לא ירוק עד שיהלך

ארבע אמות. א״ר יוסה בי ר׳ בון וכן הרוקק אל יתפלל עד שיהלך ארבע אמות. תני המתפלל לא יטיל מים עד שיהלך ארבע אמות. וכן המטיל מים אל יתפלל עד שיהלך ארבע אמות. א״ר יעקב בר אחא לא סוף דבר עד שיהלך ארבע אמות אלא אפי׳ שהא כדי הילוך ארבע אמות. אם אומר את עד שיהלך ארבע אמות יהא אסור אף אני אומר אחר בא והטיל שם!!וא״כ ייאסרו כל הרחובות מד״ת!

ביישנאי שאלון לר׳ אימי מהו ליקח אבנים מבית הכנסת זו ולבנות בבית הכנסת אחרת? אמר לון אסור א״ר חלבו לא אסר ר׳ אימי אלא מפני עגמת נפששיתנו לבם לבנות חדשה

ר׳ גוריין אמר מוגדלאיי שאלון לרשב״ל מהו ליקח אבנים מעיר זו ולבנות בעיר אחרת? אמר לון אסור הורי ר׳ אימי אפי׳ ממזרחה למערבה אסור מפני חורבן אותו המקום. מהו למכור בית הכנסת וליקח בית המדרש? מילתיה דר׳ יהושע בן לוי אמרה שרי דא״ר יהושע בן לוי (מלכים ב כה) וישרף את בית ה׳- זה בית המקדש, ואת בית המלך- זה פלטין של צדקיהו, ואת כל בתי ירושלים- אלו ד׳ מאות ושמונים בתי כניסיות שהיו בירושלים. דא״ר פינחס בשם ר׳ הושעיה: ארבע מאות ושמונים בתי כניסיות היו בירושלם וכל אחת ואחת היה לה בית ספר, ובית תלמוד. בית ספר- למקרא, ובית תלמוד- למשנה. וכולהם עלה אספסיינוס . ואת כל בית הגדול שרף באש- זה מדרשו של רבן יוחנן בן זכיי. אית דאמר ששם היו מתנין גדולותיו של הקב״ה= בית הכנסת כגון (שם) ספרה נא לי את כל הגדולות אשר עשה אלישע

ר׳ שמואל בר נחמן בשם ר׳ יונתן הדא דאת אמר בבית הכנסת של יחיד אבל בבית הכנסת של רבים אסור. אני אומר אחד מסוף העולם קנוי בו

והא תני מעשה בר״א בי ר׳ צדוק שלקח בית הכנסת של אלכסנדריים ועשה בה צרכיו!! אלכסנדריים עשו אותה משל עצמן לא מנדבת הצבור

עד כדון כשבנייה לשם בית הכנסת, בנייה לשם חצר והקדישה מהו? היש בו קדושה? נישמעינה מן הדא: קונם לבית הזה שאיני נכנס ונעשה בית הכנסת מותר—הרי שחל עליו קדושת ביה״ן הדא אמרה בנייה לשם חצר והקדישה קדשה.

אימתי קדשה שה שבנה לשם חצר והקדישה מיד או בשעת התשמיש? נישמעינה מן הדא: העושה תיבה לשם ספר, ומטפחות לשם ספר, עד שלא נשתמש בהן הספר, מותר להשתמש בהן הדיוט. משנשתמש בהן הספר, אסור להשתמש בהן הדיוט. ומה אם אלו שנעשו לשם ספר אינן קדושות אלא בשעת התשמיש, זו שבנייה לשם חצר לא כ״ש!!

אלו מטפחות וכו׳ שעשאן לשם חולין והקדישו מה הן? כמה דאת אמר תמן בנייה לשם חצר והקדישה, קדשה. והכא עשאם לשם חולין והקדישן קדש

כלי שרת מאימתי הם קדושין, מיד או בשעת התשמיש? אין תימר מיד ניחא אין תימר בשעת התשמיש כאחד הם קדושים ומתקדשין?! ניחא של משה שנתקדשו בשמן המשחה ובדם, ושל שלמה כאחד הם קדושין ומתקדשין?! בכניסתן לארץ היו מפנין מתוך של משה לתוך של שלמה. לא היה שם של משה, כאחת הם קדושים ומתקדשין. בעלייתן מן הגולה היו מפנין מתוך של שלמה לתוך שלחן, לא היה שם של שלמה כאחת הם קדושין ומתקדשים.

אבנים שחצבן לשם מת אסורות בהנייה. לשם חי ולשם מת מותרות בהנייה. הוזרק כלי לפני מיטתו של מת לתוך ד׳ אמות שלו אסור בהנייה, חוץ לד׳ אמות מותר בהנייה. כל כלי ביהכ״נ כבית הכנסת. ספסלה ולקטיקה כמין מטה חשובה שהרב יושב עליה

כבית הכנסת. כילהcurtain דעל ארונא כארונא. כר׳ אבהו יהב גולתאcoat תחתוי ההן כילן ס״ל דאין בו קדו׳

רב יהודה בשם שמואל בימה ולווחיןboards אין בהן משום קדושת ארון ויש בהן משום קדושת בית הכנסת. אינגליןreading desk/pulpit אין בו משום קדושת ארון יש בו משום קדושת בית הכנסת. ר׳ ירמיה אזל לגוולנה חמתון יהבין מכושאמקל בגו ארונא אתא שאל לר׳ אימי א״ל אני אומר לכך התנו עליו מבתחילה. ר׳ יונה עבד ליה מגדל, ואתני עלוי עייליה- דספרין, ארעייא- דמאנין.

מטפחות, לוקחין ספרים. אפי׳ מטפחות תורה וחומשין, לוקח בהן נביאים וכתובים. ספרים, לא יקחו מטפחות. אפילו נביאים וכתובים אינו לוקח בהן מטפחות תורה וחומשים.

כורכים תורה במטפחות תורה, חומשין במטפחות חומשים, נביאים במטפחות נביאים, תורה וחומשים במטפחות נביאים וכתובים, אבל לא נביאים וכתובין במטפחות תורה וחומשים

נותנין תורה ע״ג תורה, וחומשים ע״ג חומשים, תורה וחומשין על גבי נביאים וכתובים, אבל לא נביאים וכתובים על גבי תורה וחומשין, ר׳ ירמיה בשם ר׳ זעירה תורה וחומשין ערק תנייה מינה! ״ברח התנא״ ולא השמיענו הדין

כותבין תורה ונביאים כאחת דברי ר״מ. וחכ״א אין כותבין תורה ונביאים כאחת. אבל כותבין נביאים וכתובים כאחת

ר׳ ירמיה בשם ר׳ שמואל בר רב יצחק תורה וחומשים קדושה אחת הן. אין עושין תורה חומשים, אבל עושין חומשין תורה. א״ר יוסה הדא אמרה תורה שעשאה חמשין בקדושתה היא. כיון שיכולים לחזור ולעשותה תורה

ר׳ שמואל בר נחמן בשם ר׳ יונתן תורה חסירה אין קורין בה ברבים. והא תני בבראשית עד המבול בויקרא עד ויהי ביום

השמיני בוידבר עד ויהי בנסוע הארון מותר לקרות בו ברבים!! הדא ארסקינס אוקיד אוריתאשרף תורה של.. דצנבראי אתון שאלון לר' יונה ולר' יוסה מהו לקרות בספר ברבים? אמר לון אסור. לא דאסור אלא מן גו דנפשהון עגימה אינון זבנין להון אחורי

וכן במותריהם. ממה שגבו גבאי צדקה והותירוהאים שרי ליתנם לאחר כהדא ר' חייה בר בא אזל לחמץ ויהבון ליה פריטין למפלגא ליתמייא ולארמלאתא, נפק ופלגון לרבנן מהו שיהא צריך להפריש תחתיהן? ר' זעירה אמר צריך להפריש תחתיהן ר' אילא אמר אינו צריך להפריש תחתיהן. ר' יסא בשם ר' לעזר אומר אינו צריך להפריש תחתיהן.

ר' יעקב בר אחא ר' יסא ר' לעזר בשם ר' חנינה כל המצות=מעות צדקה עד שלא ניתנו לגזברין את רשאי לשנותם משניתנו לגיזברין אין את רשאי לשנותן:

הלכה ב משנה אין מוכרים את של רבים ליחיד מפני שמורידין אותו מקדושתו דברי ר' מאיר. אמרו לו א"כ אף לא מעיר גדולה לעיר קטנה:

גמרא ג' מבה"כ כבה"כ.מועיל הסכמתם וז' מבני העיר כעיר. מה אנן קיימין? אם בשקיבלו עליהן, אפי' אחד! אם בשלא קיבלו עליהן, אפילו כמה! אלא כן אנן קיימין, בסתם

בן עיר שפסק בעיר אחרת, נותן עמהן. בני העיר שפסקו בעיר אחרת, נותנין במקומן. כהדא ר' חלבו הוה דרש בציפורין פסק תמן אתא בעי למיתן הכא, א"ל ר' אימי יחידי אתוצריך אתה ליתן במקומינו

העושה נר ומנורה לבה"כ עד שלא נשתכח שם הבעלים מהן אין את רשאי לשנותן למקום אחר.=לדבר אחר משנשתכח שם הבעלים מהן את רשאי לשנותן למקום אחר. רבי חייה בשם ר' יוחנן כגון ההן סיפסלא דמעוניא.???נשתכח שם הבעלים ורשאי לשנותן

רבי חייה בשם ר' יוחנן אם היה שם הבעלים חקוק עליהן כמו שלא נשתכח שם הבעלים מהן. כהדא אנטונינוס עשה מנורה לבה"כ שמע רבי ואמר ברוך אלהים אשר נתן בלבו לעשות מנורה לבה"כ! ר' שמואל בר רב יצחק בעי מה א"ר ברוך "אלהים" ברוך "אלהינו" אין אמר ברוך אלהים הדא אמרה דלא איתגייר אנטונינוס. אין אמר ברוך אלהינו הדא אמרה דאתגייר אנטונינוס. אית מילין אמרין דאתגייר אנטונינוס, ואית מילין אמרין דלא נתגייר אנטונינוס. ראו אותו יוצא במנעל פחות בי"ה. מה את ש"מ? שכן אפילו יריאי שמים יוצאין בכך!!

אנטונינוס אמר לר' מייכלתי את מן ליויתן בעלמא דאתי? א"ל אין! א"ל מן אימר פיסחא לא איכלתני ומן ליויתן את מייכיל לי?! א"ל ומה נעביד לך וכתיב ביה (שמות יב) כל ערל לא יאכל בו. כיון דשמע מיניה כן אזל וגזרנימול אתא לגביה א"ל ר' חמי גזירותי! א"ל בדידי לא איסתכלית מימיי אלא בדידך?! ולמה נקרא שמו רבינו הקדוש שלא הביט במילתו מימיו. ולמה נקרא שמו נחום איש קדש הקדשים שלא הביט בצורת מטבע מימיו. הדא אמרה דאתגייר אנטונינוס. מיליהון דרבנן אמרין דאתגייר אנטונינוס דא"ר חזקיה רבי אבהו בשם ר' לעזר אם באין הן גירי צדק לע"ל אנטונינוס בא בראשם

מהו מכתוב תרי תלת מילין מפסוקא? מר עוקבא מושלח כתב לריש גלותא דהוה דמיך וקאים בזימרין (הושע ט) ישראל אל תשמח בעמים אל גיל. ר' אחא כתב (משלי י) זכר צדיק לברכה ר' זעירה כתב (דברי הימים ב כד) ולא זכר יואש המלך. רבי ירמיה משלח כתב לרבי יודן נשייא (שמואל ב יט) לשנוא את אוהביך ולאהבה את שונאיך. רבי חייה רבי יוסי רבי אימי דנון לתמרענשו אשה זונה אזלת וקרבה"מסרה" למלכות עליהון לאנטיפוטא proconsul דקיסרין. שלחון וכתבון לר' אבהושיפייס השר שלח רבי אבהו וכתב להון: כבר פייסנו לג' ליטורין ל"טוב ילד" "טוב למד" ו"תרשיש" שמם ביוונית=אבדוקיס, אבמסין,

תלתכים. אבל תמר תמרורים בתמוריה היא עומדת! וביקשנו למתקה (ירמיהו ו) ולשוא צרף צרוף

ר׳ מנא משלח כתב לרבי הושעיה בי רבי שמי (איוב ח) ראשיתך מצער, מאוד תסגא אחריתך!

אר״י לית כן. מה אנן קיימין? אם כר״מ אין מוכרין בה״כ אלא על תנאי! אם כרבנן מוכרין אותו ממכר עולם חוץ מד׳ דברים! ולמה לי ל״בהכ״ן״ של יחיד! רבי חייה בשם ר׳ יוחנן תיפתר בס״ת: משנתינו איירי במכירת ס״ת

הלכה ג משנה אין מוכרין בה״כ אלא על תנאי אימתי שירצו יחזירוהו דברי ר״מ. וחכ״א מוכרין אותו ממכר עולם חוץ מד׳ דברים: למרחץ ולבורסקי ולטבילה ולבית המים. רי״א מוכרין אותו לשם חצר, והלוקח מה שירצה יעשה

ועוד אר״י: בית הכנסת שחרב אין מספידין לתוכה. ואין מפשילין twist לתוכה חלבים. ואין פורסין לתוכה מצודות. ואין שוטחין על גגה פירות. ואין עושין אותה קפנדריא. שנא׳ (ויקרא כו) והשמותי את מקדשיכם. קדושתן אף כשהן שוממין. עלו בה עשבים לא יתלוש. מפני עגמת נפש:

גמרא הדא דאת אמר בבה״כ של יחיד אבל בה״כ של רבים אפי׳ בתניי אסור

א״ר חייה בר בא: ר׳ יוחנן מיקל מקלל לנשייא דשטחין בגדיהון על אוירא דבי מדרשא.

שמואל אמר נכנס שלא לעשותה קפנדריא מותר לעשותה קפנדריא

תני בתי כנסיות ובתי מדרשות אין נוהגין בהן קלות ראש לא אוכלין ולא שותין בהן ולא מטיילין בהן ולא ישינים בהן ולא נכנסין בהן לא בחמה בימות החמה ולא בגשמים בימות

הגשמים אבל שונין ודורשין בהן. רבי יהושע בן לוי אמר בתי כנסיות ובתי מדרשות לחכמים ולתלמידיהם.מותרין להשתמש בהם

רבי חייה רבי יסא מיקבלין מקבלין אורחים בגו כנישתא. רבי אימי מפקיד לספריא אין אתא בר נש גביכון מלכלך באורייתאת"ח עני ומלוכלך לגבכון תיהוון מקבלין ליה ולחמריה ולמנוי. ר' ברכיה אזל לכנישתא דבית שאון, חמי חד בר נש משזיג ידוי ורגלוי מן גורנהרוחץ מן reservoir של ביה"ן אמר לי' אסור לך! למחר חמתי' ההוא גוברא משזיג ידוי ורגלוי מן גורנה אמר לי' רבי לך שרי ולי אסור?! א"ל אין! א"ל למה? א"ל כן אמר ריב"ל בתי כנסיות ובתי מדרשות לחכמים ולתלמידיהם.

ההן פרוורהחצר שלפני ביה"ן מה לעשותו קפנדרי'? מהו מיעבור בגוה? רבי אבהו עבר בפרוורה. מה דשרי! א"ר זכריה חתניה דרבי לוי ספרא הוה אימתן was a timid man ואין לא הוה ר' אבהו עבר, לא הוה מפני טלייה :כדיי "להוציא" התינוקות מחצר ביה"ן, הוצרך ר"א ל"עבור" ומפניו היו התינוקות יראים!

הלכה ד משנה ר"ח אדר שחל להיות בשבת קורין פרשת שקלים. חל להיות בתוך השבת, מקדימין לשעבר.קורין "שקלים" בשבת הקודמת ומפסיקין לשבת אחרת :

גמרא ר' לוי בשם ר"ש בן לקיש צפה הקב"ה שהמן הרשע עתיד לשקול כספו על ישראל, אמר מוטב שיקדום כספן של בני לכספו של אותו רשע! לפיכך מקדימין וקורין בפרשת שקלים

חלר"ח אדר להיות בערב שבת במה קורין? רבי זעירה אמר קורין לשעבר, רבי אילא רבי אבהו בשם ר' יוחנן קורין לבאב' אדר והוה רבי זעירה מסתכל ביה. א"ל מה את מסתכל בי, אנא אמר מן שמועהבשם ריו"ח ואת אמר מן דעהדעת עצמך ואת מסתכל ביי!

מתניתא מסייע לדין ומתניתא מסייע לדין: מתניתא מסייע לר' זעירה איזהו שבת הראשונה כל שחל ר"ח של אדר להיות בתוכה אפי' מע"ש. תני שמואל מסייע לר' אילא איזו היא שבת השנייה כל שחל הפורים להיות בתוכה אפילו בע"ש???הא "שבת ראשונה"=שקלים, לא מקדימין כ"כ

ר"נ בר יעקב בעי, הגע בעצמך שחל ט"ו להיות בשבת,מה קורין שבת בבקר? לקרות במגילת אסתר אין את יכול שאין קורין בכתבי הקודש אלא מן המנחה ולמעלן. ויקראו זכור? א"ל כן אמר רב (אסתר ט) והימים האלה נזכרים ונעשים שתהא הזכרתן קודם לעשייתן.וכבר עשו פורים מע"ש ר' אבא בריה דרב פפי בעי הגע עצמך שחל י"ד להיות בשבתלמה לא יקראו זכור בו ביום? הרי שקדמה אזכרתן לעשייתן!של הכרכים א"ל ולא כבר איתתבת דלית אפשר, ואם אפשר איחור הוא לעיירות :שמקדימין ליום הכניסה

הלכה ה משנה בשניה- זכור בשלישית- פרה אדומה ברביעית- החדש הזה לכם בחמישית- חוזרין לכסדרן

לכל מפסיקין :בכל אלו מפסיקין מלקרות "קריאה הרגילה": לראשי חדשים לחנוכה ולפורים בתעניות ובמעמדות וביום הכיפורים:

גמרא רבי בא בשם רבי חייה בר אשי: אין מפסיקין בין פורים לפרה. רבי לוי בשם ר"ח בר חנינה: אין מפסיקין בין פרה להחודש. אמר רבי לוי סימניהון דאילין פרשתא: בין הכוסות הללו אם רצה לשתות ישתה בין השלישי לרביעי לא ישתה

רבי לוי בשם רבי חמא בר חנינה בדין הוא שתקדים החודש לפרה שבאחד בניסן הוקם המשכן, ובשני נשרפה הפרה, ולמה פרה קודמת? שהיא טהרתן של כל ישראל

ירמיה ספרא שאל לרב ירמיה, ר"ח שחל להיות בשבת במה קורין? א"ל קורין בר"ח. א"ר חלבו קומי ר' אימי מתניתא אמרה כן: לכל מפסיקין לראשי חדשים לחנוכה ולפורים

יצחק סחורה שאל לר׳ יצחק ר״ח שחל להיות בחנוכה במה קורין? א״ל קורין ג׳ בר״ח ואי בחנוכה. ר׳ פינחס ר׳ סימון ור׳ אבא בר זמינא מטו בה בשם ר׳ אבודמי דחיפא: קורין ג׳ בחנוכה ואי בר״ח, להודיעך שלא בא הרביעי אלא מחמת ר״ח.

בר שילמיא ספרא שאל לר׳ מנא, הגע עצמך שחל ר״ח של חנוכה להיות בשבת ולא שבעה קרואין אינון אית לך מימר שלא בא הרביעי אלא מחמת ר״ח? והר״ה שיכולים לקרות בחול, רביעי לחנוכה(אף שאין בו רק ג) א״ל והדא שאילתא דספרי:

הלכה ו משנה בפסח קורין בפרשת מועדות שבתורת כהנים. בעצרת שבעה שבועות. בר״ה בחדש השביעי. ביה״כ אחרי מות. בי״ט ראשון של חג קורין בפרשת מועדות שבת״כ. ושאר כל ימות החג קורין בקרבנות החג:

גמרא ובעצרת שבעה שבועות. אית תניי תני בחדש השלישי. וברי״ה בחדש השביעי. אית תניי תני והי פקד את שרה. ביה״כ אחרי מות. וביום טוב ראשון של חג קורין בפרשת מועדות שבתורת כהנים ושאר כל ימות החג קורין בקרבנות החג

ר׳ יעקב בר אחא בשם ר׳ ייסא ללמדך שאין העולם עומד אלא על הקרבנות.

תמן תנינן שמעון הצדיק היה משירי כנסת הגדולה הוא היה אומר על ג׳ דברים העולם עומד על התורה ועל העבודה ועל גמילות חסדים ושלשתן בפסוק אחד (ישעיהו נא) ואשים דברי בפיך זה תלמוד תורה. ובצל ידי כסיתיך זו ג״ח. ללמדך שכל מי שעוסק בתורה ובג״ח זוכה לישב בצילו של הקב״ה הדא הוא דכתיב (תהלים לו) מה יקר חסדך אלהים ובני אדם בצל כנפיך יחסיון (ישעיהו נא) לנטוע שמים וליסוד ארץ אלו הקרבנות. שאין העולם מתקיים וכו׳ ולאמר לציון עמי אתה.

א״ר חיננא בר פפא חזרנו על כל המקרא ולא מצאנו שנקראו ישראל ציון אלא זה: ולאמר לציון עמי אתה

תמן תנינן רשב״ג אומר על שלשה דברים העולם עומד על הדין ועל האמת ועל השלום ושלשתן דבר אחד הם נעשה הדין נעשה אמת נעשה אמת נעשה שלום א״ר מנא ושלשתן בפסוק אחד (זכריה ח) אמת ומשפט שלום שפטו בשעריכם:

הלכה ז משנה בחנוכה- בנשיאים. בפורים- ויבא עמלק. בראשי חדשים- ובראשי חדשיכם. במעמדות- במעשה בראשית. בתעניות- ברכות וקללות.

אין מפסיקין בקללות אלא אחד קורא את כולן.

בשני ובחמישי ובשבת במנחה, קורין כסדרן ואינו עולה להן מן החשבון שנא׳ (ויקרא כג) וידבר משה את מועדי ה׳ אל בני ישראל מצותן שיהו קורין כל א׳ וא׳ בזמנו:

גמרא אין מפסיקין בקללות. א״ר חייה בר גמדא (משלי ג) אל תקוץ בתוכחתו. אל תעשה קוצים קוצים.

א״ר לוי אמר הקב״ה אינו בדין שיהו בני מתקללין ואני מתברך ע״כ אין להפסיק שיצטרך הקורא ״לברך״

א״ר יוסה בי ר׳ בון לא מטעם הזה, אלא זה שהוא עומד לקרות בתורה צריך שיהא פותח בדבר טוב וחותם בהדבר טוב

לוי בר פסטי שאל לרב הונא אילין ארורייה מהו דיקרינון חד ויברך לפניהן ולאחריהן? א״ל אין לך טעון ברכה לפניו ולאחריו אינו כשאר קריאה שרק הראשון מברך לפניה ואחרון לאחריה, רק טעונה ברכה מיוחדת אלא קללות שבתורת כהנים וקללות שבמשנה תורה.

ר׳ יונתן ספרא דגופתה, נחת להכא חמא לבר אבונא ספרא קרי שירת הבאר ומברך לפניה ולאחריה א״ל ועבדין כן? א״ל

ואדיין את לזו?! כל השירות טעונות ברכה לפניהן ולאחריהן. אשאילת לר' סימון, אמר ליה ר' סימון בשם ר' יהושע בן לוי אין לך טעון ברכה לפניו ולאחריו אלא שירת הים ועשרת הדברות וקללות שבתורת כהנים וקללות שבמשנה תורה. א"ר אבהו אני לא שמעתי, נראין דברים בעשרת הדברות.

ר' יוסה בי רבי בון תמנתי פסוקיא אחריא דמשנה תורה טעונין ברכה לפניהן ולאחריהן. בלא כך אין הפותח והחותם בתורה מברך לפניה ולאחריה!!והאחרון שמסיים התורה, פשיטא שמברך לאחריה! לכן צריכה ראש חודש שחל להיות בשבת שיש עוד קריאה אחריו

אמר רבי יוסי בי ר' בון שירת הלוים לא יפחתו לו מששה קריאיות, סימנה: הזי"ו ל"ך

ר' זעירה ר' ירמיה בשם רב שירת הים ושירת דבורה נכתבין אריח ע"ג לבינה ולבינה ע"ג אריח. עשרת בני המן ומלכי כנען נכתבין אריח ע"ג אריח ולבינה ע"ג לבינה. דכל בינין דכן לא קאיםכל בניין כזה, אינו מתקיים!

מי כדון למצוה או לעכוב? א"ר לרבי חנניה בר אחוי דרב הושעיה נהיר את כדי דהוינן קיימן קדם חנותא דרב הושעיה חביבך, עבר ר' בא בר זבדא ושאלנון ליה, ואימר בשם רב לעכוב

ר' חייה בריה דר' אדא דייפוי ר' ירמיה בשם ר' זעירא צריך לאמרן בנפיחה אחת ועשרת בני המן עמהן. א"ר יוסי בי רבי בון צריך שיהא איש בראש דפא ואת בסופה שכן הוא שניץ ונחית כהדין קינטרא so that (in reading transversely) it appears laced and closely corded like transverse lacing (of a web)

רב אמר צריך לאמר ארור המן ארורים בניו א"ר פינחס צריך לומר חרבונה זכור לטוב ר' ברכיה רבי ירמיה ר' חייה בשם ר' יוחנן ר' יונתן כד דהוה מטי להאי פסוקא (אסתר ב) אשר

הגלה נבוכד נצר הוה אמר נבוכד נצר שחיק עצמות! שכל נבוכד נצר דכתיב בירמיה חי היה, ברם הכא מת היה

ואינו עולה להן מן החשבון: אית תניי תני עולה להן מן החשבון.בשבת הבא, מתחילין ממקום שפסקו במנחה רבי זעירא אבא בר ירמיה רב מתנה בשם שמואל הלכה כמי שאומר אין עולה להן מן החשבון כמתניתין

אית תניי תני פותח ורואה גולל ומברך אית תניי תני פותח ורואה ומברך ר' זעירא אבא בר ירמיה רב מתנה בשם שמואל הלכה כמי שאומר פותח ורואה ומברך ומה טעמא (נחמיה ח) ובפתחו עמדו כל העם ומה כתיב בתריה ויברך עזרא את ה' האלהים הגדול

במאי גידלו? ר' גידל אמר בשם המפורש. רב מתנה אמר בברכה גידלו.

ר' סימון בשם ר' יהושע בן לוי למה נקראו אנשי כנסת הגדולה? שהחזירו את הגדולה ליושנה א"ר פינחס משה התקין מטבע של תפלה (דברים י) האל הגדול הגבור והנורא ירמיה אמר (ירמיהו לב) האל הגדול הגבור ולא אמר נורא ולמה הוא גבור לזה נאה להקרות גבור שהוא רואה חורבן ביתו ושותק ולמה לא אמר נורא אין נורא אלא בית המקדש דכתיב (תהלים סח) נורא אלהים ממקדשיך דניאל אמר (דניאל ט) האל הגדול והנורא ולמה לא אמר גבור בניו מסורים בקולרין איכן היא גבורתו? ולמה הוא אמר נורא לזה נאה להקרות נורא בנוראות שעשה עמנו בכבשן האש וכיון שעמדו אנשי כנסת הגדולה החזירו את הגדולה ליושנה (נחמיה ט) ועתה אלהינו האל הגדול הגבור והנורא שומר הברית והחסד אל ימעטו לפניך וגו'

ובשר ודם יש בו כח ליתן קצבה בדברים הללו? !איך מלאו לבו לקצר?
א״ר יצחק בר לעזר יודעין הן הנביאין שאלוהן אמיתי ואינן מחניפין לו:

מסכת מגילה פרק ד

הלכה א משנה הקורא את המגילה עומד ויושב, קראה אחד קראוהו שנים יצא. מקום שנהגו לברך יברך שלא לברך לא יברך

בב׳ ובה׳ ובשבת במנחה קורין ג׳. אין פוחתין מהן ואין מוסיפין עליהן ואין מפטירין בנביא.

הפותח והחותם בתורה מברך לפניה ולאחריה:

גמרא מה לשעבר הא בתחלה לא?! והא תני מעשה בר״מ שקרייה מיושב בבית הכנסת של טיבעין ונתנה לאחר ובירך עליה!!ור״מ קרא. כיני מתניתא מותר לקרותה עומד מותר לקרותה יושב. מה ״נתנה לאחר ומברך עליה״ זה קורא וזה מברך. רבי הונא בשם ר׳ ירמיה מכאן ששומע כקורא כתיב (מלכים ב כב) אשר קרא לפני מלך יהודה ולא שפן קרייה אלא מכאן ששומע כקורא

מהו לעמוד מפני ס״ת? ר׳ חלקיה ר׳ סימון בשם ר׳ לעזר מפני בנה הוא עומד, לכ״ש מפני תורה עצמה?! זה שהוא עומד לקרות בתורה מפני מה הוא עומד מפני כבודה או מפני כבוד הרבים? אין תימר מפני כבוד הרבים בינו לבינה לא. אין תימר מפני כבודה אפי׳ בינו לבין עצמו מפני כבודה הוא

עומד. אם אומר את כן אף הוא מתעצל ואינו קוראמשו״ה יש לפטור בקורא ביחיד

ר׳ שמואל בר רב יצחק עאל לכנישתא חמא חד בר נש קאים מתרגם סמיך לעמודא. א״ל אסור לך. כשם שניתנה באימה וביראה כך אנו צריכין לנהוג בה באימה וביראה

ר׳ חגי אמר ר׳ שמואל בר רב יצחק עאל לכנישתא חמא חזנה קאים מתרגם ולא מקים בר נש תחתוהי. א״ל אסור לך! כשם שניתנה ע״י סרסור כך אנו צריכין לנהוג בה ע״י סרסור

עאל ר׳ יהודא בר פזי ועבדה שאילהמניין שצריך סרסור? ת״ל.... (דברים ה) אנכי עמד בין ה׳ וביניכם בעת ההוא להגיד לכם את דבר ה׳

ר׳ חגיי אמר ר׳ שמואל בר רב יצחק עאל לכנישתא חמא חד ספר מושט תרגומא מן גו סיפראתירגם מתוך ״ספר״ א״ל אסור לך! דברים שנאמרו בפה דברים שנאמרו בכתב בכתב

ר׳ חגיי בשם ר׳ שמואל בר נחמן נאמרו דברים בפה ונאמרו דברים בכתב ואין אנו יודעין איזה מהן חביבין אלא מן מה דכתיב (שמות לד) כי על פי הדברים האלה כרתי אתך ברית ואת ישראל הדא אמרה אותן שבפה חביבין. ר׳ יוחנן ור׳ יודן בר׳ שמעון חד אמר אם שמרת מה שבפה ושמרת מה שבכתב, אני כורת אתך ברית ואם לאו איני כורת אתך ברית. וחורנה אמר אם שמרת מה שבפה ושמרת מה שבכתב, את נוטל שכר ואם לאו אין את נוטל שכר. אריב״ל (דברים א) עליהם ועליהם דברים הדברים כל בכל. מקרא ומשנה ותלמוד ואגדה ואפי׳ מה שתלמיד וותיק עתיד להורות לפני רבו כבר נאמר למשה מסיני הדא הוא דכתיב (קוהלת א) יש דבר שיאמר ראה זה חדש הוא וחבירו משיבו כבר היה לעולמים אשר היה לפנינו

תני לא יהיו שנים קורין בתורה ואי מתרגם אי"ר זעירה מפני ברכה.ברכה שא"צ והא תני לא יהו שנים מתרגמין ואחד קורא אית לך מימר מפני ברכה?! אלא מפני שאין שני קולות נכנסין באוזן א'

תני שנים קורין בתורה אין שנים קורין בנביא אי"ר עולא קראות בתורה אין קראות בנביאיש הרבה אנשים קורין בתורה (7) משא"כ בנביא

תני אחד קורא בתורה ואחד מתרגם. לא אחד קורא ושנים מתרגמין.למען לא יתבלבלו בידיעת ההלכה לא שנים מתרגמין ואחד קורא. לא שנים קורין ושנים מתרגמין. ובנביא: אחד קורא ואחד מתרגם. ואחד קורא ושנים מתרגמין. לא שנים קורין ואחד מתרגם. ולא שנים קורין ושנים מתרגמין. ובמגילה: אחד קורא ואחד מתרגם. אחד קורא ושנים מתרגמין. שנים קוראין ואי מתרגם. שנים קורין ושנים מתרגמין. והתרגום מעכב? אמר רבי יוסה מן מה דאנן חמיין רבנן נפקין לתעניתא וקראיי ולא מתרגמין הדא אמרה שאין התרגום מעכב. אמר ר' יונה אע"ג דאת אמר אין התרגום מעכב, טעה מחזירין אותו.

ר' יונה ר' ירמיה חד מחזר מנאכשתירגם "טנא"=מנא, תיקנו שיאמר "סלא" וחורנה מחזר פטירין עם ירקונמצות ומרורים ויאמר פטירין עם מרורוין. ולא ידעין מאן אמר דא ומאן אמר דא. מן מה דאמר ר' יונה מהו להביאן בתמחוין של כסף?שצריך "סל" דווקא להכורים הוי דהוא מחזר מנא ויאמר סלא. ר' פינחס מחזר פטימין בני תורינכך תירגם בטעות ל"תורים ובני-יונה" ויאמר תורין בני תורין

מניין לתרגום? ר' זעירה בשם רב חננאל (נחמיה ח) ויקראו בספר תורת ה'- זה המקרא מפורש- זה תרגום ושום שכל- אלו הטעמים ויבינו במקרא- זה המסורת ויש אומרים אלו- ההכריעים grammatical constructions ויש אומרים- אלו ראשי פסוקים

ר' זעירא בשם רב חננאל אפילו רגיל תורה כעזרא לא יהא הוגה מפיו וקורא. כמה שנאמר בברוך (ירמיהו לו) מפיו יקרא אלי כל הדברים האלה ואני כותב על הספר בדיו והא תני מעשה בר' מאיר שהיה באסייא ולא היה שם מגילה כתובה עברית וכתבה מפיו וקרייה אין למידין משעת הדחק ויש אומרים שתים כתב כתב את הראשונה מתוך פיו וכתב את השנייה מתוך הראשונה וגנז את הראשונה וקרא בשנייה

ר' ישמעאל בי ר' יוסי אומר יכיל אנא כתב כל קרייא מן פומי. ר' חייה רבה אמר יכיל אנא כתב כל קרייא בתרין מניין. היך עבידא? זבן בתרין מניי זרע דכיתן וזרע ליה וחצד ליהזורע פשתן וקצרו ועושה חבלים ועבד חבלין ותפש טבייוצד צביים וכתב כל קרייה על משכיהון!וכותב כל התורה על עורם שמע ר' ואמר אשרי הדור שאתם בתוכו

כיצד הוא מברך עליה? זכיי טבחא בשם ר' יוחנן הרב את ריבך והנוקם את נקמתך הגואלך והמושיעך מכף עריציך עד כדון בסוף בתחילה הרי היא ככל שאר מצותיה של תורה מה שאר כל המצות טעונות ברכה אף זו טעונה ברכה

כתוב בתורה ברכה לפניה ואין כתוב בה ברכה לאחריה מה כתוב בה לפניה (דברים לב) כי שם ה' אקרא הבו גודל לאלהינו וכתוב במזון ברכה לאחריו ואין כתוב בה ברכה לפניו מה כתוב בו לאחריו (שם) ואכלת ושבעת וברכת וגו' מניין ליתן את האמור בזה בזה ואת האמור בזה בזה ר' שמואל בר נחמן בשם ר' יונתן שם שם לגזרה שוה. מה שם שנאמר בתורה ברכה לפניה אף שם שנאמר במזון ברכה לפניו ומה שם שנאמר במזון ברכה לאחריו אף שם שנאמר בתורה ברכה לאחריה. עד כדון כר' עקיבה, כר' ישמעאל? ר' יוחנן בשם ר' ישמעאל קל וחומר מה אם מזון שאין טעון ברכה לפניו טעון לאחריו תורה שהיא טעונה ברכה לפניה אין דין שתהא טעונה ברכה לאחריה. עד כדון תורה מזון מה? אם

תורה שאינה טעונה ברכה לאחריה טעונה לפניה מזון שהוא טעון לאחריו אינו דין שיהא טעון לפניו!

ר' יצחק ור' נתן ר' יצחק אמר (שמואל א ט) כי הוא יברך הזבח ואחרי כן יאכלו הקרואים. ר' נתן אומר (שמות כג) ועבדתם את ה' אלהיכם וברך את לחמך ואת מימיך אימתי הוא קרוי לחמך עד שלא אכלתו.מיכאן שטעוני ברכה מלפניה ר' אומר מה אם בשעה שאכל ושבע את אמר צריך לברך בשעה שהוא תאב לוכל לא כל שכן!! עד כדון מזון תורה? מה אם מזון שאינו אלא חיי שעה טעון ברכה לפניו ולאחריו תורה שהיא חיי עדי עד לא כל שכן!

ר' זעירה בעי אילין ג' קרויותג הקורים בתורה (בשני וחמישי) מה את עבד לון כג' שאכלו כאחת או כג' שאכלו זה בפני עצמו וזה בפני עצמו? אין תעבדינון כג' שאכלו כאחת, הראשון מברך ברכה ראשונה והאחרון מברך ברכה האחרונה והאמצע אינו מברך כל עיקר. אין תעבדינון כג' שאכלו זה בפני עצמו וזה בפני עצמו אפי' האמצעי מברך לפניה ולאחריה.

אמר ר' שמואל בר אבודמא למדו ברכת התורה מברכת המזון אלא לרבים. אם לרבים אפי' בינו לבין עצמו אינו מברך?למה מברך כל יחיד ברכה"ת? א"ר אבא מרי אחוי דר' יוסה עשאוה כשאר כל המצות שבתורה מה שאר כל המצות טעונות ברכה אף זו טעונה ברכה

א"ר שמואל בר נחמן ר' יונתן הוה עבר קומי סידרא שמע קלון קרויי ולא מברכין אמר לון עד מתי אתם עושין את התורה קרחות קרחות sterile patches—without any seed (enthusiasm)

משה התקין את ישראל שיהו קורין בתורה בשבתות ובימים טובים ובראשי חדשים ובחולו של מועד שנאמר (ויקרא כג) וידבר משה את מועדי ה' אל בני ישראל

עזרא התקין לישראל שיהו קורין בתורה בשני ובחמישי ובשבת במנחה הוא התקין טבילה לבעלי קריין הוא התקין שיהו בתי דינין יושבין בעיירות בשני ובחמישי הוא התקין שיהו הרוכלין מחזירין בעיירות מפני כבודן של בנות ישראל הוא התקין שיהו מכבסין בחמישי מפני כבוד השבת הוא התקין שיהו אופין פת בערבי שבתות שתהא פרוסה מצויה לעני הוא התקין שיהו אוכלין שום בלילי שבתות שהוא מכניס אהבה ומוציא תאוה הוא התקין שיהו הנשים מדברות זו עם זו בבה״כ הוא התקין שתהא אשה חוגרת בסינר בין מלפניה בין מלאחריה א״ר תנחום בר חייה מפני מעשה שאירע. מעשה באשה שבעלה קוף מכדרכה ושלא כדרכה הוא התקין שתהא אשה חופפת וסורקת קודם לטהרתה ג׳ ימים רבי יוסה בשם דבית ר׳ ינאי רבי בא בר כהן בשם רב חונא כדי לשבת ולשני ימים טובים של גליות.דבכה״ג צריכה לחפוף מע״ש(3 ימים קודם הטבילה) רבי זעירה בשם רב יהודה והוא שהגיע זמנה לטבול בינתייחייבת לעשות החפיפה קודם שבת רבי בא בשם רב יהודה ואפי׳ הגיע זמנה לטבול בסוף במוציו״ט והוה ר׳ זעירה מסתכל בה א״ל מה את מסתכל ביי? (איוב טו) מה ידעת ולא נדע תבין ולא עמנו הוא. אתא ר׳ אחא בשם רבי תנחום בי רבי חייה ואמר טעמא ואפי׳ הגיע זמנה לטבול בסוף. אני אומר שמא מעיינה רחוק והיא מתעצלתאים תתחיל החפיפה בלילה(מוציו״ט), והמקווה רחוק, חיישי׳ שמא תתעצל ולא תטבול ואינה טהורה׃

הלכה ב משנה ובראשי חדשים ובחולו של מועד קורין ארבעה אין פוחתין מהן ואין מוסיפין עליהן ואין מפטירין בנביא הפותח והחותם בתורה מברך לפניה ולאחריה׃

גמרא רב חונה אמר ג׳ קרויות שבתורה לא יפחתו מעשרה פסוקים. חזקיה אמר כנגד עשרת הדברות. והא תנינן ביום הראשון בראשית ויהי רקיע והא לית בהון אלא תמנייא!! רבי אידי אומר איתפלגון כהנא ואסי, חד אמר חוזר וחורנא אמר חותך. מן דמר חוזר חוזר ב׳ פסוקים. ומן דמר חותך (בראשית א) ויהי ערב ויהי בקר פסוק בפני עצמו. והא תנינן

בשני (שם) יהי רקיע ויקוו המים מן דמר חוזר חוזר ב' פסוקים ומן דמר חותך אפי' חותך אין בו!עיין בפסוקים

התיב רבי פילפי בר פרוטה קומי רבי יונה הרי פרשת עמלק א"ל שנייא היא שהיא סדורה של יום

התיב רבי לעזר בר מרום והא תאני המפטיר בנביא לא יפחות מכ' ואחד פסוקים. ויהיו עשרים וג'!! תלתא עשרה, ותלתא עשרה, וחד ג'!!

הלכה ג משנה זה הכלל: כל שיש בו מוסף ואינו יום טוב קורין ארבעה. ביום טוב חמשה. ביום הכיפורים ששה. בשבת שבעה. אין פוחתין מהן אבל מוסיפין עליהן. ומפטירין בנביא

הפותח והחותם בתורה מברך לפניה ולאחריה:

גמרא וביום הכפורים ששה. אית תניי תני שבעה. מאן דאמר ששה מפני התפילה. מאן דאמר שבעה כהדא דתני בשבת ממהרים לבוא וממהרין לצאת ביום טוב מאחרין לבוא וממהרין לצאת ביום הכפורים ממהרין לבוא ומאחרין לצאת.ע"כ אפשר לקרוא 7

הלועזותשאינן יודעים לקרות לא נהגו כן, אלא אחד קורא כל הפרשה כולה. היה יודע אחד את הפרשה קורא את כולה. שבעה יודעין ג' פסוקין, כולהון קראיי. אחד יודע ג' פסוקים קרי וחזר קרי.7 פעמים!

ר' זעירה בשם רב ירמיה העבד עולה למניין שבעה. וידבר עולה מג' פסוקים. לא כן א"ר חמא בר עוקבא בשם ר' יוסי בי ר' חנינה אסור ללמד את עבדו תורה?! תיפתר שלמד מאיליו או שלימדו רבו כטבי

ר׳ חלבו ר׳ מתנה שמואל בר שילת בשם רב: שבעה חוץ מן המפטיר. התיב ר׳ חנניה בן פזי והתנינן המפטיר בנביא לא יפחות מעשרים ואחד פסוקין!?הרי שהמפטיר עולה ממניין 7, וע״כ 7*3=21

הוא אמרה ואמר טעמא כשאין שם תורגמן אבל אם יש שם תורגמן קוראיה ג׳אים ״מתרגמים״ ההפטרה, סגי ב3 פסוקים

א״ר חלבו קומי ר׳ אבהו קומי ר׳ יוחנן קראיי תלתא א״ל ולא יהא ר׳ יוחנן כתורגמן???האריך בדרשה וכו׳

הלכה ד משנה אין פורסין על שמע ואין עוברין לפני התיבה ואין נושאין כפיהן ואין קורין בתורה ואין מפטירין בנביא ואין עושין מעמד ומושב ואין אומר ברכת אבלים וחתנים ואין מזמנין על המזון בשם, פחות מעשרה. ובקרקעות תשעה וכהן. ואדם כיוצא בהן:

גמרא מכיון דתנינן אין פורסין את שמע פחות מעשרה, ליידא מילה תנינן אין עוברין לפני התיבה פחות מעשרה????

לכן צריכה כהדא דתני אין פורסין את שמע פחות מעשרה התחילו בעשרה והלכו להן מקצתן גומר אין עוברין לפני התיבה פחות מעשרה התחילו בעשרה והלכו להן מקצתן גומר אין נושאין את כפיהן פחות מעשרה התחילו בעשרה ויצאו להן מקצתן גומר אין קוראין בתורה פחות מעשרה התחילו בעשרה ויצאו להן מקצתן גומר אין מפטירין בנביא פחות מעשרה התחילו בעשרה ויצאו להם מקצתן גומר ועל כולם הוא אומר (ישעיהו א) ועוזבי ה׳ יכלו

אין עושין מעמד ומושב ״עמדו יקרים״ ״שבו יקרים״ שבעה פעמים.

אין אומרים ברכת אבלים וחתנים וכו׳: אומרים ברכת חתנים כל שבעה. ר׳ ירמיה סבר מימר מפקין כלתה כל שבעה. א״ל ר׳ יוסה והא תני ר׳ חייה אומר: ברכת אבילים

כל שבעה. אית לך מימר מפקין מיתא כל שבעה?! מאי כדון מה כאן משמח עמו, אף כאן מנחם עמו, מה כאן מזכירין אף כאן מזכירין. אית תניי תני אין אבילים עולין מן המניין ואית תניי תני אבלים עולים מן המניין. א״ר אבונה מ״ד אין אבילים עולים מן המניין באבילי אותו המת. מ״ד אבילים עולין מן המניין באבילי מת אחר.שבאו לנחמו. והא תני יוצאהאבל להתנחם אבל לא לנחם!!קשיא

תני שמואל אין קידוש החדש אלא בעשרה. ר׳ בא ור׳ יסא בשם ר׳ יוחנן נאמר כאן עדה ונאמר להלן (במדבר יד) עד מתי לעדה הרעה הזאת מה עדה האמורה להלן עשרה אף כאן עשרה. א״ר סימון נאמר כאן תוך ונאמר להלן (בראשית מב) ויבאו בני ישראל לשבור בתוך הבאים מה תוך שנא׳ להלן עשרה אף כאן עשרה. א״ל ר׳ יוסה בי ר׳ בון אם מ״תוך״ את למד סגין אינון!! אלא נאמר כאן ״בני ישראל״ ונאמר להלן בני ישראל מה להלן עשרה אף כאן עשרה׃

ובקרקעות תשעה וכהן׃ כנגד עשרה כהנים האמורין בפרשה ויהיו כולם כהנים!! ריבוי אחר ריבוי למעט ויהיו כולן ישראל! אין הפרשה יוצאה בלא כהן. עד כדון במקדיש גופה של שדה, אמר ״דמי״ שדי עלי?הצריך 10 לשומא׃ נישמעינה מן הדא׃ ערכים המיטלטלין בג׳. ויש ערכים שאינן מיטלטלין?! ר׳ יעקב בר אחא ר״ש בר אבא בשם ר׳ חנינה׃ האומר ״הרי ערכי עלי״ ובא לסדרו מן הקרקע, שמין לו בעשרה. מן המיטלטלין שמין לו בשלשה. נידון בהשג יד. האומר ״הרי ערכי עלי״ אינו כאומר ״דמי שדי עלי״?!(ותלוי מילתא באיזה דבר מסדרו) {אבל אם אמר הרי עלי מאה מנה להקדש שמין לו בג׳ לכשיעשיר}

תני עבדים ושפחות ומיטלטלין אין להם איגרת ביקורת. מהו איגרת ביקורת? ר׳ יודה בר פזי אמר אכרזה. עולא בר׳ ישמעאל אמר׃ עבדים שלא יברחו, שטרות ומיטלטלין שלא יגנבו. ר׳ בא בר כהן בעא קומי ר׳ יוסה לית הדא אמרה

שעבדים נפדין בג׳?! שלא יתפרסם ויברחו א״ל אין! א״ל והא תנינן ובקרקעות תשעה וכהן ואדם כיוצא בהן. א״ל אדם דהכא בן חורין הוא שאומר ״דמיי עליי״

שום הדיינין שפיחתו שתות או הוסיפו שתות מכרן בטל רשב״ג אומר מכרן קיים אם כן מה כח בית דין יפה אבל אם עשו אגרת בקורת ביניהן אפילו מכרו שוה מנה במאתים או שוה מאתים במנה מכרן קיים:

חיננה בר שלמיה בשם רב אתא עובדא קומי ר׳ ובעא מיעבד כרבנן. אמר לו ר׳ לעזר בן פרטא בן בנו של ר׳ לעזר בן פרטא ר׳ לא כך לימדתני בשם זקינין שאפילו עד שתותו מכרן קיים{אלא א״כ עשו איגרת ביקורת} וחזר ביה ועבד כרשב״ג:

הלכה ה משנה הקורא בתורה לא יפחות מג׳ פסוקים. ולא יקרא למתורגמן יותר מפסוק אחד. ובנביא ג׳. אם היו שלשתן ג׳ פרשיות קורין אחד אחד. מדלגין בנביא ואין מדלגין בתורה. ועד כמה הוא מדלג? עד כדי שלא יפסיק התורגמן:

גמרא ר׳ בא בריה דר׳ חייה בר בא ר׳ חייה בשם ר׳ יוחנן: היה קורא בתורה ונשתתק, זה שהוא עומד תחתיו יתחיל ממקום שהתחיל הראשון. אין תימר ממקום שהפסיק, פסוקים הראשונים נתברכו לפניהן ולא נתברכו לאחריהן.פסוקים האחרונים נתברכו לאחריהם ולא נתברכו לפניהן. וכתיב (תהלים יט) תורת ה׳ תמימה שתהא כולה תמימה.

היתה הפרשה של ה׳ פסוקים קורא את כולה. לא עשה כן אלא קרא ג׳, זה שהוא עומד תחתיו צריך לקרות שני פסוקים האחרונים וג׳ מפרשה האחרת. לא עשה כן כגון קרא ב פסוקים מפרשה החדשה מהו שיעכב? ונחייב העומד תחתיו להתחיל מתחילת פרשה החדשה? רבי יונה ורבי יוסה סלקון מיחמייה אפין עלו לראות פני... לאחוי דיהודה בר תמוזה קריביה דרבי יוסה בן חנינה בכנישתא דסוכנייא, והוה תמן ר׳ ירמיה, ועכב. א״ר יונה לרבי יוסה וכופין?! א״ל והא רבך מעכב רבי ירמיה???

ר״ש שרה רבי חיננא בר אנדריי בשם רבי זכיי דכבול: טעה בין תיבה לתיבה מחזירין אותו א״ר ירמיה לרבי זעירה ועבדין כן?! א״ל ואדיין את לזו?! אפילו טעה בין אם לואם מחזירין אותו

ר״ש ספראschool-teacher דטרכנת אמרון ליה בני קרתיה: קטע בדיבירייא דיקרונון בגינשיקרא חצי פסוק אתא שאל לרבי חינה א״ל אין קטעון רישך לא תשמע לון! ולא שמע לון, ושתרון ליה מן ספרותההעבירו אותו מן ״בעל-קורא״ בתר יומין נחת להכא קם עימיה ר״ש בן יוסינה א״ל מה את עביד בההוא קרתך? ותני ליה עובדא. אמר ליה ולמה לא שמעת לון? אמר ליה ועבדין כן?! א״ל ולינן מקטעין לון בסידרא והא גם אנחנו ״פוסקין״ באמצע פסוק, ומתרגמין! א״ל ולינן חוזרין וכללין לון???אחר שגמר התרגום, חזר וקרא הפסוק בשלימותו אמר רבי זעירא אילו הוה ההוא ספרא ביומוי, מניתיה חכים!

רב אמר כגון (ישעיהו מה) הוי רב את יוצרועיין תבין

מדלגין בנביא ואין מדלגין בתורה. מדלגין בנביא אין מדלגין מנביא לנביא. ובנביא של י״ב מותר. אין מדלגין בתורה רבי ירמיה בשם רבי שמעון בן לקיש שאין גולים ספר תורה ברבים. ר׳ יוסה בעי הגע עצמך שהיתה פרשה קטנה. א״ל כדי שישמעו את ישראל התורה על סדר. והא תנינן קורא אחרי מות ואך בעשר!!כה״ג—אלמא מדדלגין!! שנייא היא שהוא סדרו של יום. תדע לך דאמר ר״ש בן לקיש בכ״מ אינו קורא על פה, והכא קורא על פה

ר׳ יוסה מפקד לבר עולא חזנא דכנישתא דבבלייא כד דהיא חדא אורייא, תהוי גיילא אחורי פרוכתא, כד דאינן תרתיי תי מיבל חדא ומייתי חדאאים צריך לקרות בב׳ פרשיות ויש 1 ס״ת, אסור לגללו ברבים(רק אחורי הפרוכת). אים יש 2 ס״ת, יש להחזיר הראשון, ואח״כ להוציא השני

עד איכן?מותר לדלג א״ר אחא כגון פרשת יהוידע כ״ג :מלכים ב 11 (כנראה השמיטו איזה פסוקים)

הלכה ו משנה המפטיר בנביא הוא פורס את שמע והוא עובר לפני התיבה והוא נושא את כפיו.???כנראה בזמן המשנה קראו בנביא לפני ברכת-יוצר ותפילת חי"י ואם היה קטן, אביו או רבו עוברין על ידו:

גמרא לא צורכה דילא, הפורש את שמע הוא עובר לפני התיבה והוא נושא את כפיו???בזמן ירושלמי לא קראו הנביא קודם

רבי יוסי בן חנינא אמר כדי לזרזו. ואם היה קטן אביו או רבו עוברין על ידו. והא תנינן קטן לא יפרוש את שמע!! אמר רבי יודן כאן בשהביא שתי שערות וכאן בשלא הביא שתי שערות:

הלכה ז משנה קטן קורא בתורה ומתרגם, אבל אינו פורס את שמע ואינו עובר לפני התיבה ואינו נושא את כפיו. פוחחבגדיו קרועים פורס את שמע ומתרגם אבל אינו קורא בתורה ואינו עובר לפני התיבה ואינו נושא את כפיו. סומא פורס את שמע ומתרגם. רבי יהודה אומר: כל שלא ראה מאורות מימיו לא יפרוס את שמע:

גמרא תמן תנינן סומא אינו גולה דברי רבי יהודה. ורבי מאיר אומר גולה. ושניהן מקרא אחד הן דורשין (במדבר לה) בלא ראות ר' יהודה אומר למעט הסומא ר"מ אומר לרבות סומא. וכא תנינן כל שלא ראה מאורות מימיו לא יפרוש את שמע, הא אם ראה פורש!! רבי חגיי בעא קומי רבי יוסה מחלפה שיטתיה דר' יהודה תמן הוא אמר פרט והכא הוא אמר לרבות!!

אמר רבי חנניה בריה דרבי הילל ביושב בבית אפל היא מתניתא,דווקא בכה"ג חייב לר"י כך הוא אומר היושב בבית אפל לא יפרש שמע?! ברם הכא בלא ראות למעט את הסומא:

הלכה ח משנה כהן שיש בידיו מומין לא ישא את כפיו. רבי יהודה אומר אף מי שהיו ידיו צבועות אסטיס, לא ישא את כפיו מפני שהעם מסתכלין בו:

גמרא תני ובפניו. והא תני אם היה דש בעירו מותר. רבי נפתלי הוות אצבעתיה עקומה אתא שאיל לרבי מנא א״ל מכיון שאתה דש בעירך מותר. רב חונא הוה מעבר זלדקן. thin-bearded והא תני אם היה דש בעירו מותר!! א״ר מונא רגליה הוי סגין ״קטנים״ שלא יהו אומרים ראינו קטן נושא את כפיו.

א״ר יוסה זאת אומרת משנתינו שאסור להסתכל בכהנים בשעת שהן מברכין את ישראל. א״ר חגיי כלום אמרו אין מסתכלין לא מפני הסיע דעת, משה שבועה במשה דאנא מסתכל ולא מסע דעתי!

הלכה ט משנה האומר איני עובר לפני התיבה בצבועין אף בלבנים לא יעבור בסנדל איני עובר אף יחף לא יעבור העושה תפלתו עגולה, סכנה מסכן א״ע (מפני הגזירה) ואין בה מצוה! נתנה על מצחו או על פס ידו הרי זו דרך המינות. ציפה זהב ונתנה על בית יד אונקלי שלו הרי זו דרך החיצונין:

תנה רבי יוסה בן ביבי תפילין מרובעות שחורות הלכה למשה מסיני:

הלכה י משנה האומר יברכוך טובים הרי זו דרך המינות. על קן ציפור יגיעו רחמיך ועל טוב יזכר שמך מודים מודים משתקין אותו. המכנה בעריות, משתקין אותו. האומר (ויקרא יח) ומזרעך לא תתן להעביר למולך- ומזרעך לא תתן לאעברא בארמיותא משתקין אותו בנזיפה:

גמרא האומר יברכוך טובים שתי רשויות. רבי פינחס בשם רבי סימון: כקורא תגר על מדותיו של הקדוש ברוך הוא על קן ציפור הגיעו רחמיך, ועל אותו האיש לא הגיעו רחמיך!! רבי יוסי בשם רבי סימון: כנותן קצבה על מידותיו של הקדוש ברוך הוא, ״עד״ קן ציפור הגיעו רחמיך. אית תניי תני ״עד״ אית תניי תני ״על״. מאן דאמר ״על״ מסייע לרבי פינחס. מ״ד ״עד״ מסייע לרבי יוסה. א״ר יוסה בי רבי בון לא

עבדין טבאות שהן עושין מדותיו של הקב״ה רחמין, אילין דמתרגמין עמי בני ישראל כמה דאנן רחמין בשמייא, כן תהוון רחמנין בארעא, תורתא או רחילא יתה וית ברתה לא תכסון תרוויהון ביומא חד. לא עבדין טבאות שהן עושין גזירותיו של הקב״ה רחמים.

״מודים מודים״ משתקין אותו. א״ר שמואל בר רב יצחק (תהלים סג) כי יסכר פי דוברי שקר. הדא דאת אמר בציבור, אבל ביחיד תחנונים הן. ודכוותה אמן אמן, שמע שמע.

תורגמן שהוא עומד לפני חכם אינו רשאי לא לשנות ולא לכנות ולא להוסיף. אלא אם כן היה אביו או רבו.

ר׳ פדת הוה אמורא דרבי יסא. מילין דשמע מן אבוי, הוה אמר כך אמר רבי בשם אבא. מילין דלא שמע מן אבוי, הוה אמר כן אמר רבי בשם רבי לעזר.

בר ישיטא הוה אמורא דרבי אבהו, מילין דשמע מן אבוי הוה אמר כן אמר רבי, בשם אבא. מילין דלא שמע מן אבוי הוה אמר כן אמר רבי בשם רבי חיננה.

רבי מנאבן של ר׳ יונה (דור רביעי לאמוראי א״י) כד דהוה מורי בחבורתא,והיה ״אמורא״ לחכם אחר הדורש מילין דשמע מן אבוי בביתה, הוה אמר כן אמר רבי בשם רבי יונה.בנגוד להנזכרים למעלה, הזכיר שם אביו! מילין דשמע מן אבוי בבית וועדא=אביו היה החכם הוה אמר כן אמר רבי יונה

המכנה בעריות בערייתא דאבוי ובערייתא דאימיה.???אינו מתרגמו כפשוטו

מזרעך לא תתן לעביר למולך מזרעך לא תתן לאעברא בארמיותא. תני רבי ישמעאל זה שהוא נושא ארמית ומעמיד ממנה בנים מעמיד אויבים למקום:

הלכה יא משנה מעשה ראובן נקרא ולא מיתרגם. מעשה תמר נקרא ומיתרגם. מעשה עגל הראשון נקרא ומיתרגם. והשני נקרא ולא מיתרגם. ברכת כהנים ומעשה דוד ואמנון לא ניקרין ולא מיתרגמין׃

גמרא כתיב אשר חכמים יגידו ולא כחדו מאבותם מה שכר נטלו על כך? להם לבדם נתנה הארץ ולא עבר זר בתוכם.זה ראובן שנטל חלק בארץ תחילה

איזהו מעשה עגל השני? רבי סימון בשם ר׳ יהושע בן לוי מתשובה שהשיב משה את אהרן עד (שמות לב) כי פרעה אהרן לשמצה בקמיהם.

חנניה בר שלמיה בשם רב מתשובה שהשיב אהרן את משה עד כי פרעה אהרן שמצה בקמיהם

ר׳ אחא בשם ר׳ בא ומחא ה׳ ית עמא על אשר עשו את העגל אשר עשה אהרן רק פסוק זה

ר׳ מר עוקבן בשם רבנן דתמן׃ לא דומה גנאי יחיד בציבור לגנאי ציבור בציבור גנאי אהרן אין להגיד בצבור ואתיא כהיא דא״ר חלבו בשם רב חונה

ברכת כהנים לא נקראות ולא מיתרגמות ר׳ בא בר כהן בעא קומי ר׳ יוסה מה טעמא? א״ל (במדבר ו) כה תברכו לברכה ניתנה לא ניתנה לקריאה׃

הלכה יב משנה ואין מפטירין במרכבה. ר״י מתיר.

ר׳ אליעזר אומר אין מפטירין בהודע את ירושלם את תועבותיה׃

גמרא אין מפטירין במרכבה ור׳ יהודה מתיר ר׳ אליעזר אומר אין מפטירין בהודע את ירושלם את תועבותיה מעשה באחד שהפטיר בהודע את ירושלם את תועבותיה אמר לו

ר״א ילך אותו האיש וידע בתועבותיה של אמו ובדקו אחריו ונמצאו ממזר.

ודא מזוזה יהבין לה היכא? ר׳ זעירה רב יהודה בשם שמואל משלשו ונותנו בתחילת שליש העליון. ר׳ חלבו בשם רב חונה חוצה את הפתח, ומשלשו, ונותנה בסוף כלפי ראש שליש התחתון של מחצית העליון. מה ביניהן? מקום מזוזה ביניהון. אים מניח ראשו/סופו בתחלת שליש העליון

בר טברי שאל לרבי יצחק הגע עצמך שהיה שער גבוה? א״ל נותנה כנגד כתיפיו. בית מדרשיה דרבי חנינה עביד כן. ר׳ ירמיה בשם רבי שמואל בר רב יצחק בית מזוזתו של ר׳ היה עשוי כמין נגר מונח כזה----

תלייה בדלת, סכנה מפני הרומיים שאין בה מצוה. חקק בראש המקל והניחו במקום שאינו ראוי לו, סכנה שאין בה מצוה

רבי בא בשם רב יהודה ואפילו לא סמרו את המקל רק הניחו בפתח והא תני והוא שסמרו!! א״ר יוסה והוא שייחדו לכן. של בית מליון היו עושין כן להניחו במקל שלא יתראה לרומיים בפולמסיות during wars

שמואל אמר נתנה לפנים מטפח, פסולה. צריך שיהא בטפח הסמוך לפתח ר׳ זעירא בשם שמואל צריך שיהא שמע שלה רואה את הפתח. ר׳ ירמיה בשם ר״ז כיני מתני׳ ציר שיש לו שני פתחים נותן על אי זה מהן שירצה. היאך שמע שלה רואה את הפתח!! ע״כ אינו ״רואה״ את שניהם!

בית שיש לו שני פתחים נותן ברגיל, היו שניהן רגילין נותן בחזית. היו שניהן חזית נותן על (on the rough door (which is used more איזה מהן שירצה. פתח שהוא פתוח לגג ולגינה הרי הוא כפתוח לחיל דברי ר׳ יוסה בי ר׳ יהודה. וחכמים אומרים הרי הוא כפתוח לשוק to a fortified place

הדר בחוצה לארץ והדר בפונדקי ארץ ישראל שלשים יום אינו צריך ליתן מזוזה. הדר בבורגנין שלשים יום צריך ליתן מזוזה. השוכר בית מישראל צריך ליתן מזוזה. השוכר בית מעכו״ם צריך ליתן מזוזה וכשהוא יוצא נוטל. ובשל ישראל אסור לעשות כן. רבי יעקב בר אחא בשם רבי יאשיה מפני מעשה שאירע מעשה באחד שנטל והיה קובר את בניו. הדר בפונדקי חוצה לארץ שלשים יום אינו צריך ליתן מזוזה אם נתן לא יטול. רבי יעקב בר אחא בשם רבי יאשיה מפני מעשה שאירע מעשה באחד שנטל והיה קובר את בניו. חולדת המולים חייבת במזוזה. חלון שהוא ד׳ על ד׳ שעבדים יושבין שם ומניפין לרבוניהם חייבין במזוזה. לוליאstaircase אלו ע״ג אלו חייבין במזוזה הן דו דרס אדכופתא ארעייתא.מי שדורס על התחתון רבי יוסי הוה מצטער דלא חמא לולא דרבי אילעא דהוה עביד מן דעתהון דכל רבנן

תפילה ומזוזה מי קודם? שמואל אמר מזוזה קודמת. רב חונה אמר תפילה קודמת. מה טעמיה דשמואל? שכן היא נוהגת בימים טובים ובשבתות מה טעמא דרב חונה שכן היא נוהגת במפרשי ימים והילכי מדברים. מתניתא מסייעה לשמואל: תפילה שבלת עושין אותה מזוזה, מזוזה שבלת אין עושין אותה תפילין, למה? שמעלין בקודש ולא מורידין:

תם ונשלם בס״ד יום ד׳ לסדר בשלח פרעה תשע״א ז שבט—ואחל מס׳ ביצה